

OUDEWEG 25 TE REEUWIJK

GEMEENTE BODEGRAVEN-REEUWIJK

BUREAU- EN INVENTARISEREND VELDONDERZOEK, VERKENNEND BOORONDERZOEK

Opdrachtgever

Kubiek
Kerkewijk 156
3904JJ Veenendaal

Projectleider

F. Stevens

Definitief

FS

Projectnummer

Synthegra Rapport S250019

Autorisatie

F. Stevens

Datum

26-06-2025

COLOFON

Opdrachtgever : Kubiek te Veenendal
Project : Oudeweg 25 te Reeuwijk
Projectnummer : S250019
Titel : Oudeweg 25 te Reeuwijk. Bureau- en Inventariserend Veldonderzoek, Verkennend
booronderzoek
Datum : 26-06-2025
Projectleider : F. Stevens
Auteurs : J. Reffeltrath
Autorisatie : F. Stevens
Druk : Synthegra B.V., Leusden
Afbeeldingen : Synthegra B.V., tenzij anders vermeld
ISSN : 1874-9771

Synthegra B.V. is gecertificeerd voor de BRL 4000 protocollen 4001 t/m 4004 (landbodems)

Synthegra B.V.

Plantageweg 12
3833 AZ Leusden
T: +31 (0)88 81 81 981
E: www.synthegra.nl

© **Synthegra B.V.**, 2025

INHOUD

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS	4
SAMENVATTING	5
1 INLEIDING	7
1.1 ONDERZOEKSKADER	7
1.2 ONDERZOEKSDOEL EN VRAAGSTELLINGEN	7
1.3 LIGGING EN HUIDIGE SITUATIE PLANGEBIED.....	8
1.4 TOEKOMSTIGE SITUATIE PLANGEBIED	8
2 BUREAUONDERZOEK.....	10
2.1 METHODE	10
2.2 LANDSCHAPSGENESE.....	10
2.3 HISTORISCHE ONTWIKKELING.....	15
2.4 BEKENDE BODEMVERSTORING.....	19
2.5 ARCHEOLOGISCHE WAARDEN IN EN RONDOM HET PLANGEBIED	19
2.6 GESPECIFICEERDE ARCHEOLOGISCHE VERWACHTING	22
2.7 ADVIES.....	22
3 INVENTARISEREND VELDONDERZOEK.....	23
3.1 METHODE	23
3.2 BESCHRIJVING EN INTERPRETATIE VAN DE BOORGEGEVENS.....	24
3.3 ARCHEOLOGISCHE INDICATOREN	24
3.4 ARCHEOLOGISCHE INTERPRETATIE	24
4 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	25
4.1 INLEIDING	25
4.2 CONCLUSIES / BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN	25
4.3 AANBEVELINGEN	26
BRONNEN	27
LITERATUUR	27
INTERNET (GERAADPLEEGD FEBRUARI 2025).....	27

Bijlagen:

Bijlage 1: Overzicht van de relevante geologische en archeologische tijdvakken

Bijlage 2: Boorprofielen

Afbeelding voorblad: Luchtfoto van het plangebied.

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Toponiem	Oudeweg 25
Plaats	Reeuwijk
Gemeente	Bodegraven-Reeuwijk
Provincie	Zuid-Holland
Projectnummer	S250019
Bevoegde overheid	Gemeente Bodegraven-Reeuwijk. Deskundige namens de bevoegde overheid mvr., drs. Janneke Noordervliet-van Zwienen, Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH)
Opdrachtgever	Kubiek
Uitvoerende instantie	Synthegra B.V.
Datum uitvoering veldwerk	20-02-2025
Uitvoerders veldwerk	T.J.H. van Essen
Onderzoeksmelding (ARCHIS)	5690853100
Datum onderzoeksmelding	17-02-2025
Kaartblad	31D
Periode	Late Middeleeuwen – Nieuwe Tijd
Oppervlakte	Circa 3330 m ²
Perceelnummer(s)	Kadastrale gemeente Reeuwijk, sectie E, perceel-nummer(s): 982, 1116 (gedeeltelijk), 1166 (gedeeltelijk), 1167 (gedeeltelijk), 1213, 1243 (gedeeltelijk), 1280 (gedeeltelijk), 1350 (gedeeltelijk)
Grondgebruik	Woonhuizen, tuinen en opritten
Geologie	Formatie van Boxtel, Laagpakket van Wierden en Formatie van Nieuwkoop, Basisveen laag en Hollandveen Laagpakket
Geomorfologie	Moerassige vlakte
Bodem	Koopveengronden op bosveen (of eutroof broekveen)
Depot	Documentatie en vondsten zullen worden aangeleverd aan het Provinciaal Depot van Zuid-Holland te Alphen aan den Rijn.

De onderzoekslocatie wordt omsloten door de volgende coördinaten:

Noord:	x 110556	y 451743
Oost:	x 110680	y 451699
Zuid:	x 110604	y 451686
West:	x 110541	y 451706
Centrum:	x 110621	y 451702

Samenvatting

Inleiding

Synthebra B.V. heeft in opdracht van Kubiek een archeologisch bureauonderzoek in combinatie met een verkennend booronderzoek uitgevoerd op een terrein aan de Oudeweg 25 te Reeuwijk. De aanleiding voor het onderzoek is de voorgenomen sloop van de huidige bebouwing en ontwikkeling van twee vrijstaande woningen.

De oppervlakte van het plangebied bedraagt circa 3330 m². De toekomstige bodemverstoring bedraagt 354 m². Voor de woningen zal een strokenfundering gebouwd worden tot 1 meter onder maaiveld en daaronder heipalen tot in het dekzand. De bodem zal waarschijnlijk tot in het archeologische niveau worden verstoord. Eventueel aanwezige archeologische waarden kunnen daarbij verloren gaan.

Specifieke archeologische verwachting bureauonderzoek

Het plangebied ligt op een moerassige vlakte en koopveengronden op bosveen (of eutroof broekveen). Gezien de ouderdom van de te verwachte afzettingen kunnen in het plangebied vindplaatsen aanwezig zijn vanaf het Laat-Paleolithicum tot en met de Nieuwe Tijd.

Voor het laat Paleolithicum tot en met de Vroege Middeleeuwen geldt een lage verwachting. Deze verwachting is gebaseerd op het feit dat vanaf het Laat-Paleolithicum/Mesolithicum het gebied begroeit raakte met veen en dat het tot de ontginningen in de Nieuwe Tijd zo is gebleven. Veen was geen aantrekkelijke vestigingslocatie en daardoor is de kans op het aantreffen van archeologische vondsten uit deze periode klein. Voor de Late Middeleeuwen tot en met de Nieuwe Tijd geldt een hoge verwachting. Deze verwachting is gebaseerd op de bekende geschiedenis van Reeuwijk, de historische en kadastrale kaarten en de verwachtings- en beleidsadvieskaart van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk.

Het stuk land waar het plangebied op ligt is meerdere keren veranderd door de afgelopen twee eeuwen heen. Dit duidt op graafwerkzaamheden en daardoor kan de bodem mogelijk verstoord zijn. Op de kadastrale kaart is te zien dat in het begin van de 19^e eeuw al bebouwing stond in het plangebied. Alhoewel de mogelijke resten van deze bebouwing een archeologische waarde hebben, heeft deze bebouwing vermoedelijk voor verstoring in de oudere archeologische lagen gezorgd. Verder zijn geen andere bodemverstoringen bekend.

Veldonderzoek

Op basis van het gespecificeerde verwachtingsmodel uit het bureauonderzoek is een verkennend booronderzoek met een boordichtheid van ten minste 6 boringen per hectare uitgevoerd.

Aangezien het plangebied circa 3330 m² groot is, zijn verspreid over het plangebied in totaal 6 boringen gezet. Vanwege het geringe oppervlak en de terreinomstandigheden (bebouwing, verhardingen, begroeiing etc.) zijn de boringen zo gelijkmatig mogelijk over het plangebied verdeeld. De exacte boorlocaties zijn ingemeten met een GPS.

Er is geboord met een Edelmanboor met een diameter van 7 cm. De boringen zijn uitgevoerd tot minimaal 2 meter beneden maaiveld. Het opgeboorde sediment is verbrokkeld en versneden en geïnspecteerd op de aanwezigheid van archeologische indicatoren. De boringen zijn lithologisch beschreven conform de NEN 5104 en bodemkundig geïnterpreteerd.

Archeologische interpretatie veldonderzoek

Het natuurlijke bodemtype is in het hele plangebied intact maar er hebben geen bodemvormende processen plaatsgevonden in het sediment.

Vuursteenvindplaatsen bestaan voornamelijk uit strooiing van fragmenten vuursteen en ondiepe grondsporen, zoals haardkuilen, maar worden niet verwacht in de kom- en veenafzettingen.

Nederzettingsresten uit het Neolithicum tot en met de Nieuwe Tijd bestaan niet alleen uit fragmenten aardewerk, maar ook uit diepere sporen zoals paalgaten en afvalkuilen. Deze sporen kunnen in of direct onder het bouwvoor aangetroffen worden en zijn mogelijk nog intact. Op de kadastrale minuutplan is één gebouw te zien binnen het plangebied en één gebouw aan de noordelijke grens buiten het plangebied. Aangezien het tweede gebouw direct aan de grens van het plangebied ligt kunnen hier sporen van aanwezig zijn in het plangebied. Echter zijn er geen toekomstige graafwerkzaamheden gepland in dit deel van het plangebied en zullen mogelijke archeologische resten niet verstoord worden.

Aanbeveling

Op grond van de resultaten van het onderzoek wordt voor de voorgenomen herinrichting van het plangebied zoals omschreven in de vergunningsaanvraag geen nader archeologisch onderzoek geadviseerd.

Bovenstaande vormt een selectieadvies. Met nadruk willen wij de opdrachtgever erop wijzen dat dit advies nog niet betekent dat in deze fase van het vergunningsverleningstraject reeds bodemversturende activiteiten of daarop voorbereidende activiteiten kunnen worden ondernomen. De resultaten van dit onderzoek dienen vooraleerst te worden beoordeeld door de bevoegde overheid (gemeente Reeuwijk). Deze neemt een definitief selectiebesluit aangaande de vrijgave van het plangebied voor verdere ontwikkeling zoals omschreven in de vergunningsaanvraag.

Er is getracht een zo gefundeerd mogelijk advies te geven op grond van de gebruikte onderzoeksmethoden. De aanwezigheid van archeologische sporen of resten in het plangebied kan nooit volledig worden uitgesloten. Synthegra wil de opdrachtgever er daarom op wijzen dat, indien tijdens de werkzaamheden een (mogelijke) archeologische vondst wordt gedaan dan geldt de wettelijke meldingsplicht, zoals omschreven in artikel 5.10 van de Erfgoedwet bij de minister. Uit praktisch oogpunt kan een dergelijke toevalsvondst bij de gemeente worden gemeld.

1 Inleiding

1.1 Onderzoekskader

Synthebra B.V. heeft in opdracht van Kubiek een archeologisch bureauonderzoek¹ in combinatie met een verkennend booronderzoek² uitgevoerd op een terrein aan de Oudeweg 25 te Reeuwijk. De aanleiding voor het onderzoek is de voorgenomen sloop van de huidige bebouwing en ontwikkeling van twee vrijstaande woningen.

De oppervlakte van het plangebied bedraagt circa 3330 m². De toekomstige bodemverstoring bedraagt 354 m². Voor de woningen zal een strokenfundering gebouwd worden tot 1 meter onder maaiveld en daaronder heipalen tot in het dekzand. De bodem zal waarschijnlijk tot in het archeologische niveau worden verstoord. Eventueel aanwezige archeologische waarden kunnen daarbij verloren gaan.

Door de voorgenomen graafwerkzaamheden, kunnen eventueel aanwezige archeologische waarden verloren gaan. Daarom is op basis van het bestemmingsplan, met daarin verwoord het gemeentelijk beleid, in het kader van een omgevingsvergunning voorafgaand aan de graafwerkzaamheden archeologisch onderzoek uitgevoerd.

Het plangebied ligt in het bestemmingsplan Parapluplan Archeologie dat is vastgesteld door de gemeente Bodegraven-Reeuwijk op de datum 27-09-2023³. Voor het plangebied geldt een dubbelbestemming Waarde Archeologie 2. Voor terreinen met een Waarde Archeologie 2 geldt, dat een rapport dient te worden overlegd waaruit blijkt dat de archeologische waarde van het terrein in voldoende mate is vastgesteld bij plangebieden groter dan 100 m² en verstoringen die dieper reiken dan 30 centimeter beneden maaiveld. De bevoegde overheid, de gemeente Bodegraven-Reeuwijk, heeft specifiek archeologisch beleid vastgesteld en beschikt over een Archeologische Verwachtings- en Beleidsadvieskaart.

Het onderzoek is uitgevoerd conform de vigerende Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie 4.2⁴.

De bevoegde overheid, gemeente Bodegraven-Reeuwijk, zal de resultaten van het onderzoek toetsen en een selectiebesluit nemen aangaande de vrijgave van het plangebied voor verdere ontwikkeling zoals omschreven in de vergunningsaanvraag.

1.2 Onderzoeksdoel en vraagstellingen

Het doel van het bureauonderzoek is het opstellen van een gespecificeerde archeologische verwachting aan de hand van bestaande bronnen over bekende of verwachte landschappelijke, historische en archeologische waarden.

Het doel van het verkennend booronderzoek is het vervolgens toetsen van het opgestelde verwachtingsmodel door de intactheid van de bodemopbouw vast te stellen en de eventuele aanwezigheid van archeologische resten te inventariseren.

De volgende onderzoeksvragen zullen worden beantwoord:

1. *Wat is de opbouw van de ondergrond en is het bodemprofiel intact?*
2. *Zijn in het plangebied archeologische vindplaatsen aanwezig of worden deze verwacht?*

---

¹ BO, protocol 4002

² IVO, protocol 4003

³ www.ruimtelijkeplannen.nl

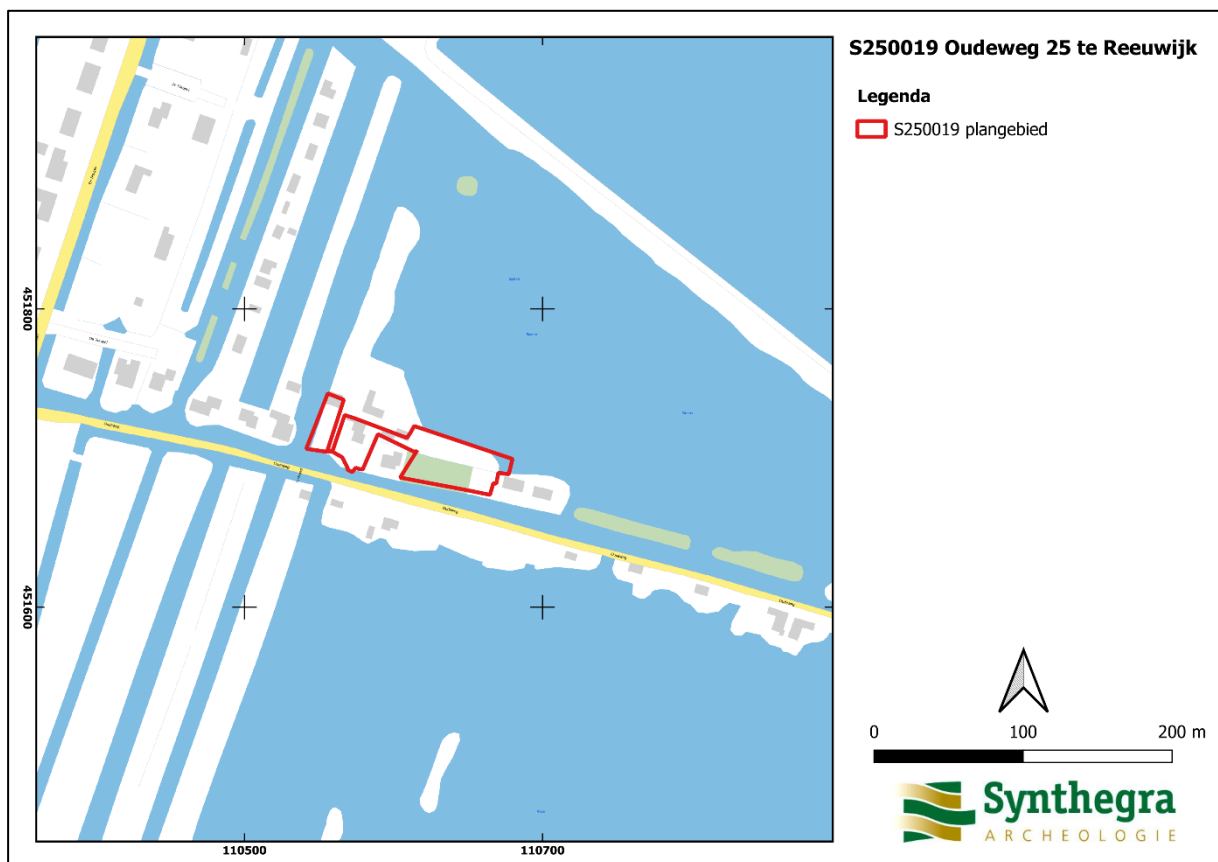
⁴ SIKB 2022.

Indien ja (dan zijn de volgende twee subvragen van toepassing)?

- a. *Wat is te zeggen over de horizontale en verticale verspreiding van de (verwachte) archeologische waarden?*
- b. *Wat is de vermoedelijke aard en datering van de (verwachte) archeologische resten?*
3. *In hoeverre worden eventueel aanwezige of verwachte archeologische resten bedreigd door de voorgenomen ontwikkeling van het gebied?*

1.3 Ligging en huidige situatie plangebied

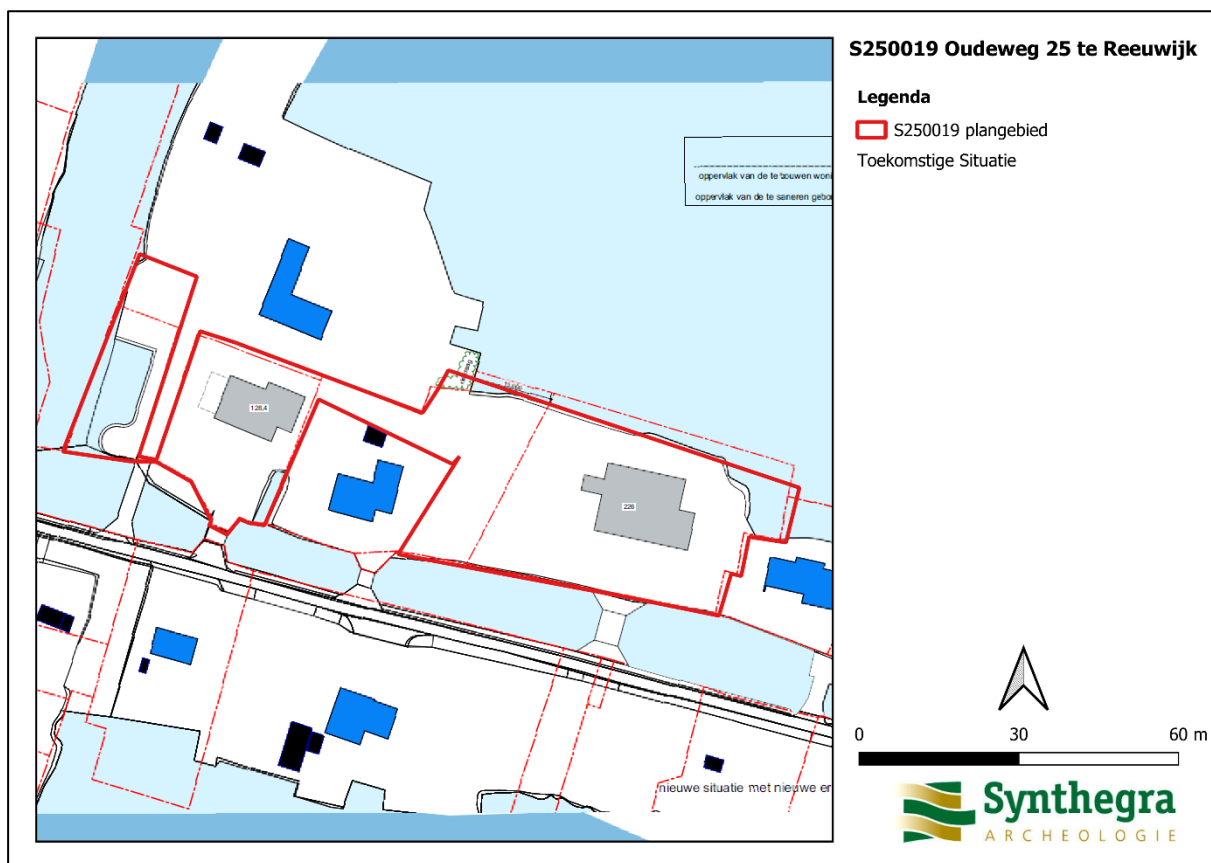
Het plangebied beslaat een oppervlak van circa 3330 m² en is gelegen aan de Oudeweg 25 te Reeuwijk (afbeelding 1). Binnen het plangebied is een woning aanwezig met bijhorende voorzieningen. Ten westen, noorden en oosten van het plangebied ligt een plas die is ontstaan door ontgonnen veen. Aan de zuidkant ligt water en de Oudeweg.

Afbeelding 1.: Het plangebied op de Open Topografische Kaart van Nederland (Bron: www.Pdok.nl).

1.4 Toekomstige situatie plangebied

De huidige inrichting zal worden gewijzigd. De huidige gebouwen zullen worden gesloopt en vervangen worden door twee nieuwe vrijstaande woningen. Met de sloop van de huidige gebouwen zal de bovenste laag van de bodem worden verstoord door het slopen van de funderingen. Welke soort fundering de huidige gebouwen hebben en of deze ook kelders hebben is nagevraagd. Echter kon de opdrachtgever niet aan deze informatie komen. Hoe de nieuwe woningen er uit zullen zien is nog niet bekend.

Afbeelding 2a.: Kaart van de toekomstige situatie (Bron: Opdrachtgever).

Afbeelding 2b.: 3D-beeld van de toekomstige situatie (Bron: Opdrachtgever).

2 Bureauonderzoek

2.1 Methode

Tijdens het bureauonderzoek is met behulp van bestaande bronnen een gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel voor het plangebied opgesteld. Dit is gedaan door het raadplegen van voor de archeologie relevante (schriftelijke) bronnen. Voor het bureauonderzoek zijn met name gegevens over bekende archeologische vindplaatsen in en rond het plangebied verzameld. Dit is aangevuld met historisch en fysisch-geografisch onderzoek, waarbij informatie over vroeger grondgebruik is verkregen door de analyse van historische kaarten en tevens gegevens over de geologie, geomorfologie en bodem zijn bestudeerd.

2.2 Landschapsgenese

Voor het bepalen of, waar en uit welke periode archeologische resten kunnen worden verwacht, zijn de volgende bronnen met betrekking tot de landschapsgenese geraadpleegd:

- *Geomorfologische Kaart 1:50.000 (Afbeelding 3)*
- *Rijn-Maas Stroomgordelkaart (Afbeelding 4)*
- *Paleografische kaarten van Nederland (Afbeelding 5 t/m 7)*
- *Bodemkaart 1:50.000 (Afbeelding 8)*
- *Digitaal hoogtemodel, Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN) (Afbeelding 9)*
- *Relevante achtergrondliteratuur (zie literatuurlijst)*

Voor de geologische beschrijving is gebruik gemaakt van de Lithostratigrafische Indeling van de Ondiepe Ondergrond.⁵ Zie voor een overzicht van de geologische en archeologische perioden bijlage 1.

Geo(omorfo)logie en landschap

Op basis van de geomorfologische kaart (afbeelding 3) ligt het plangebied in een moerassige vlakte. Moerassige vlakte is een gebied met zeer hoge (grond)waterstanden waarin actieve veenvorming kan plaatsvinden. Het gebied ten noordoosten en zuidoosten staat aangegeven als water. Dit is een plas die ontstaan is door de ontginning van het gebied. Op de stroomgordelkaart (afbeelding 4) is aangegeven dat het plangebied op komafzettingen ligt.

Reeuwijk ligt in het westelijk veengebied. Dit gebied is tot stand gekomen tijdens het Holocene (11.755 jaar geleden tot heden). Tot in de vroege middeleeuwen maakte het deel uit van een veel groter veengebied, dat zich achter een reeks strandwallen uitstreckte van Vlaanderen tot Noordwest Duitsland.

In de diepere ondergrond liggen pleistocene afzettingen, die bestaan uit dekzand, dat wordt gerekend tot het Laagpakket van Wierden dat onderdeel uitmaakt van de Formatie van Boxtel. De top van de pleistocene ondergrond wordt in het plangebied aangetroffen op circa 10 m -NAP. Door de grote diepteligging van deze afzettingen is het niet precies duidelijk hoe het landschap er aan het eind van het Pleistoceen precies uit zag.

Aan het einde van de laatste ijstijd begon de landijskap te smelten met als gevolg een stijging van de zeespiegel. Door het stijgen van de zeespiegel steeg het peil van het grondwater waardoor het gebied vernatte. In het begin van het Holocene leidde dit tot het ontstaan van moerasgebieden, waarin veenvorming kon

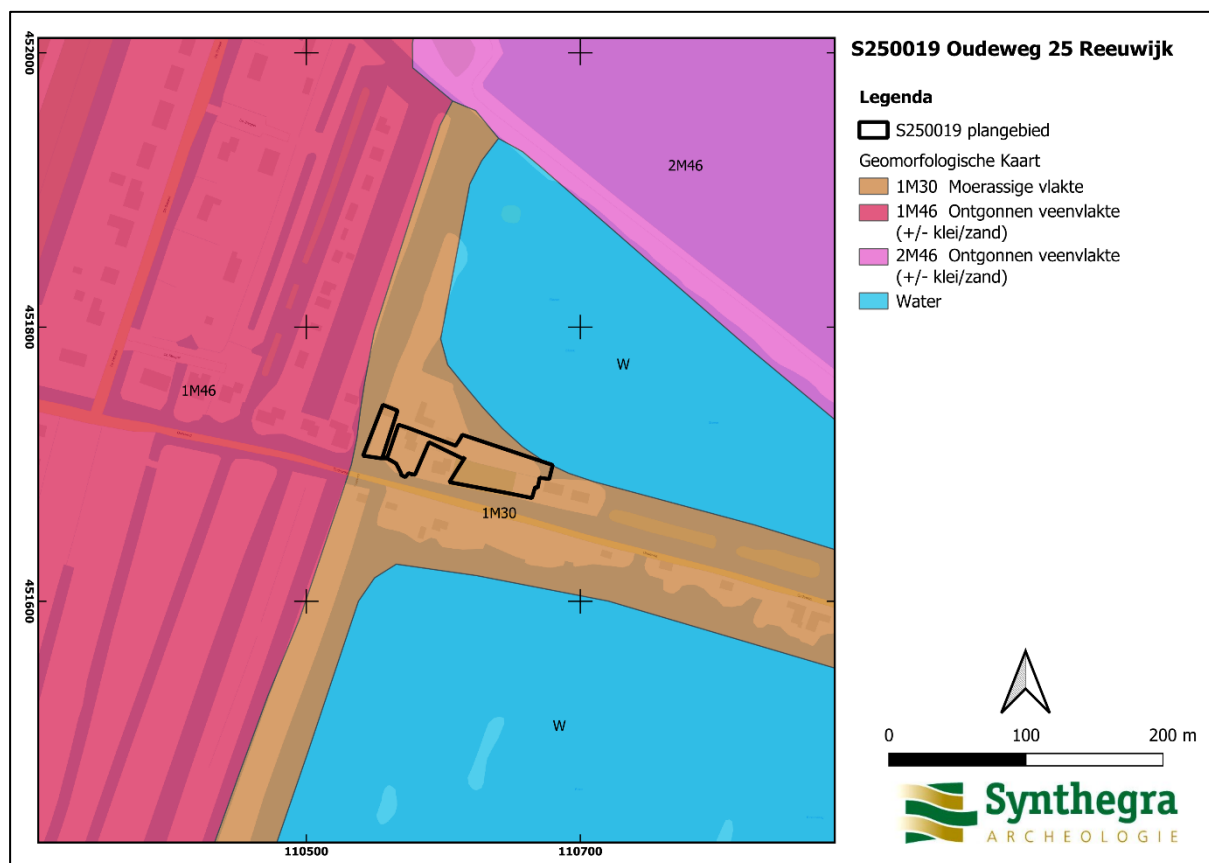
---

⁵ De Mulder *et al.* 2003 en via www.dinoloket.nl: Dinoloket, Standaarden, Lithostratigrafische Nomenclator van de Ondiepe Ondergrond.

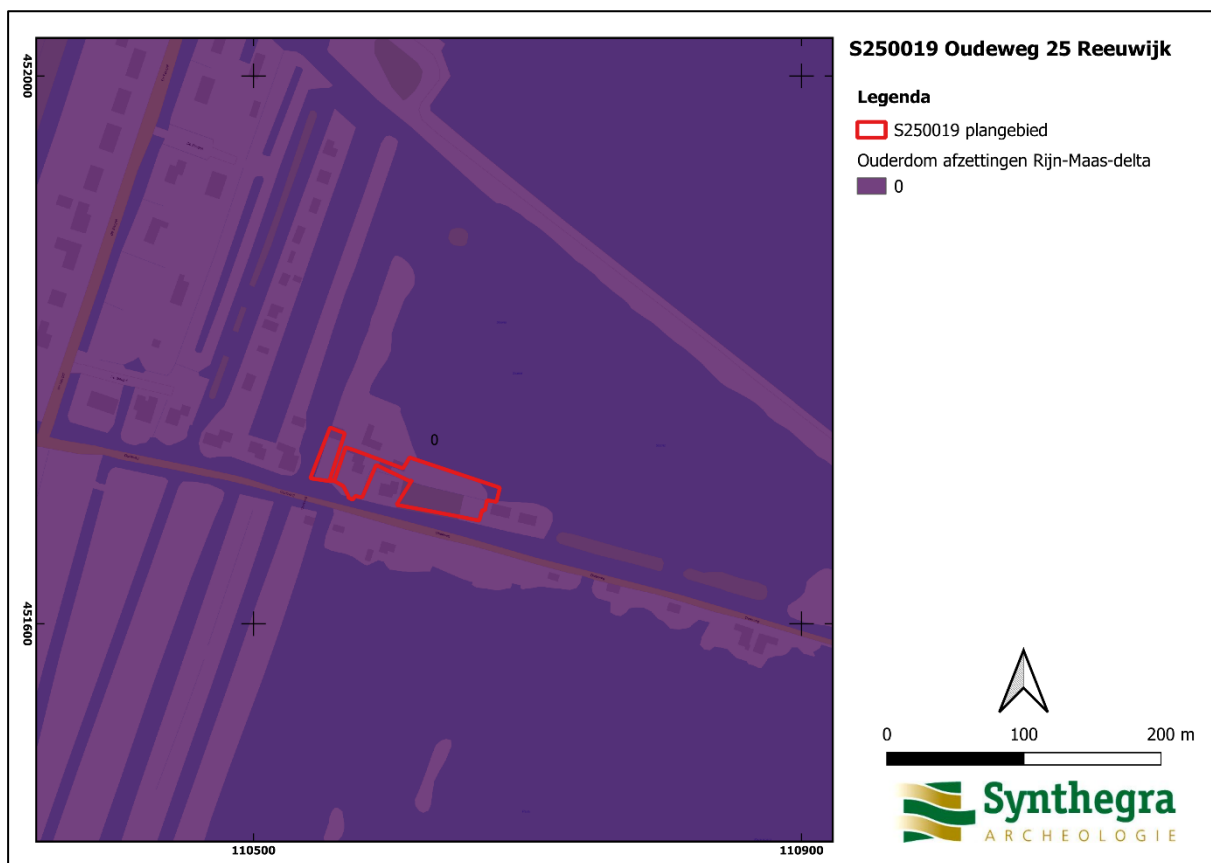
plaatsvinden. Dit veen, dat direct op de pleistocene zandondergrond ligt, wordt de Basisveen Laag genoemd en wordt tot de Formatie van Nieuwkoop gerekend.

Vanaf het Atlanticum (vanaf circa 7.000 jaar geleden) vonden er verschillende zeeinbraken plaats, waarbij een getijdengebied ontstond en (zandige) klei en zand achter de strandwallen werd afgezet. Tijdens rustiger perioden en op plaatsen waar de zee minder invloed had, werd voornamelijk veen gevormd. Zo is een afwisseling van veen- en (zandige) kleilagen ontstaan. De getijdenafzettingen worden gerekend tot het Laagpakket van Wormer, dat onderdeel uitmaakt van de Formatie van Naaldwijk. Het veen wordt gerekend tot het Hollandveen Laagpakket, dat onderdeel uitmaakt van de Formatie van Nieuwkoop. De oostelijke begrenzing van het gebied waar het Laagpakket van Wormer voorkomt ligt op de lijn Rotterdam – Gouda – Muiden. Reeuwijk ligt ongeveer op deze lijn. Ten oosten hiervan worden geen (zoutwater) getijdenafzettingen meer gevonden, maar werd de veengroei gedurende het hele Holoceen alleen onderbroken door zandige rivierlopen, van waaruit klei over het veenpakket werd afgezet. De rivierafzettingen worden gerekend tot de Formatie van Echteld.

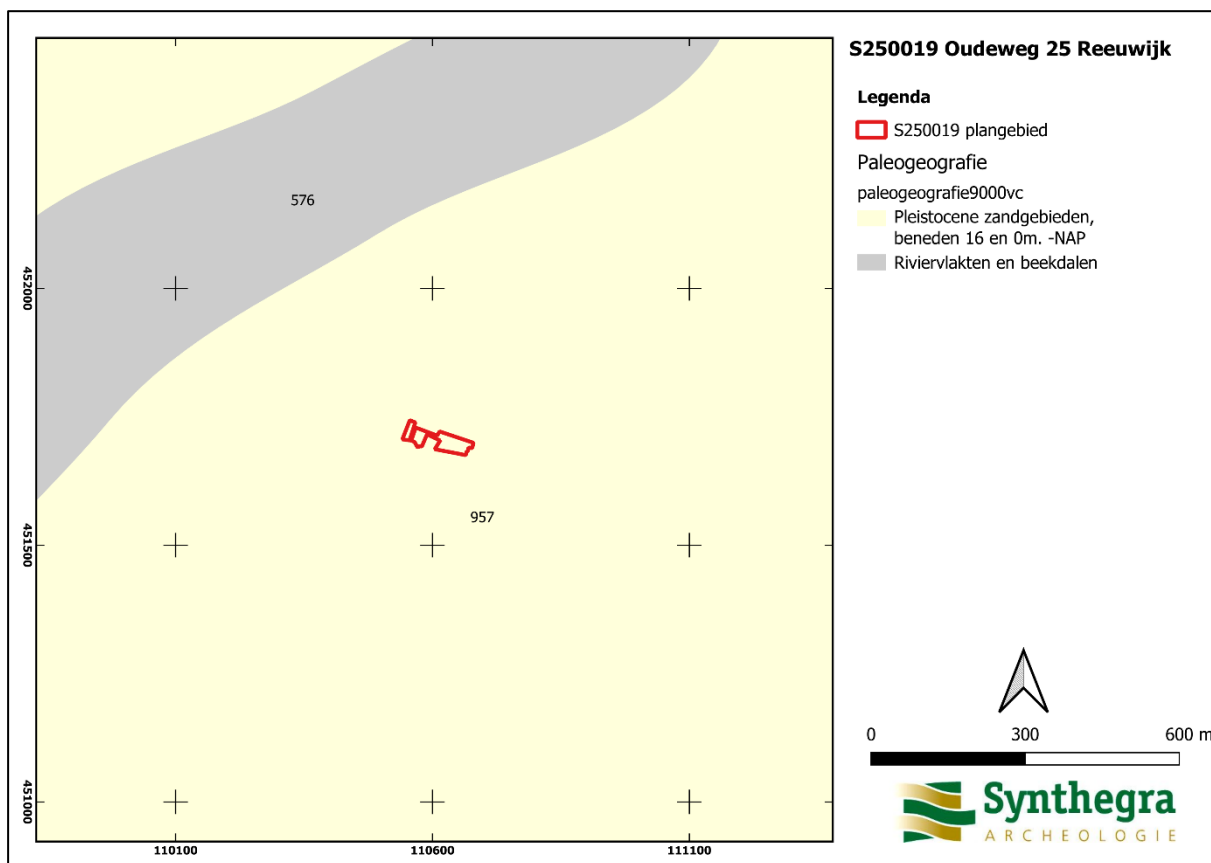
Op de paleogeografische kaarten (afbeeldingen 5, 6 en 7) is te zien dat het plangebied van oorsprong op een Pleistocene zandgebied ligt en dat later rond het Mesolithicum het gebied begroeid raakte met veen. Met de ontginningen in de Nieuwe Tijd is dit gebied veranderd naar 'binnenwater'.

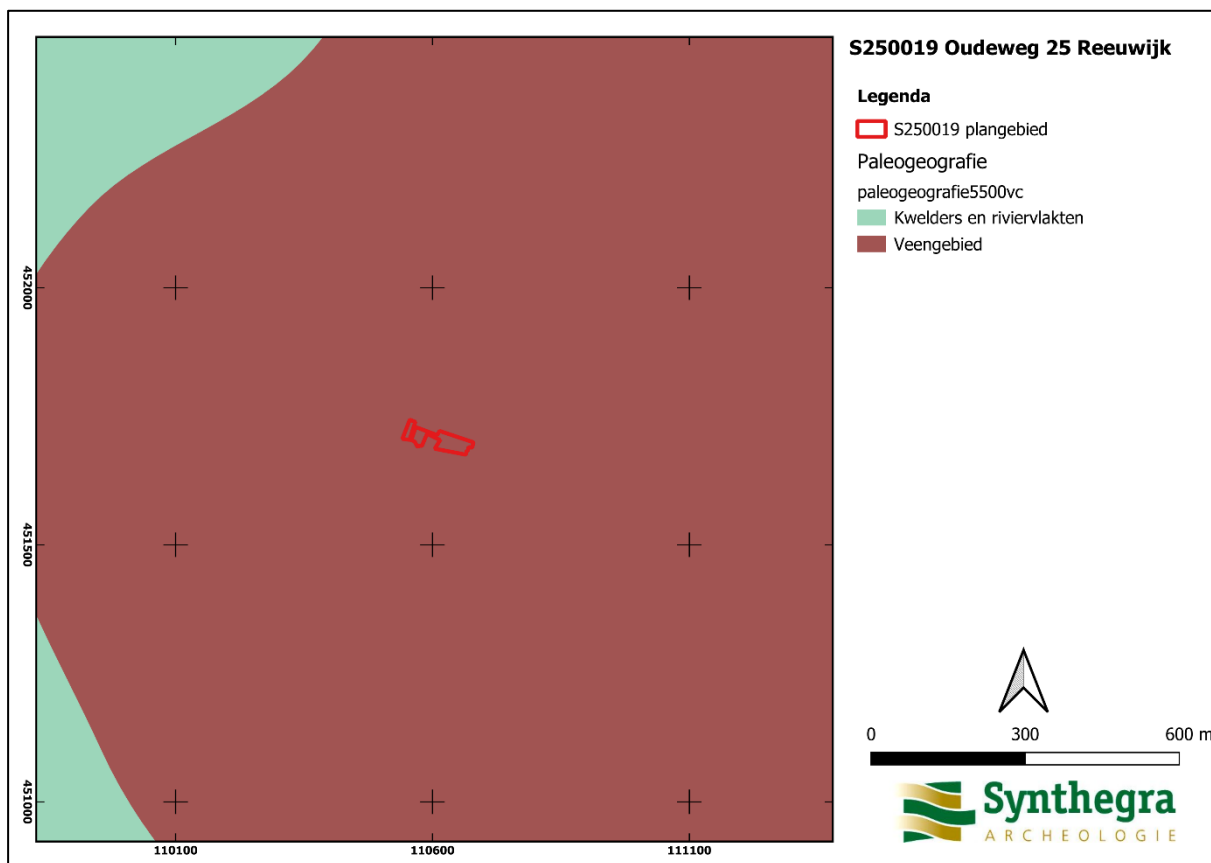
Afbeelding 3: Het plangebied, rood omkaderd, op de Geomorfologische kaart van Nederland 1:50.000. (Bron: www.Pdok.nl).

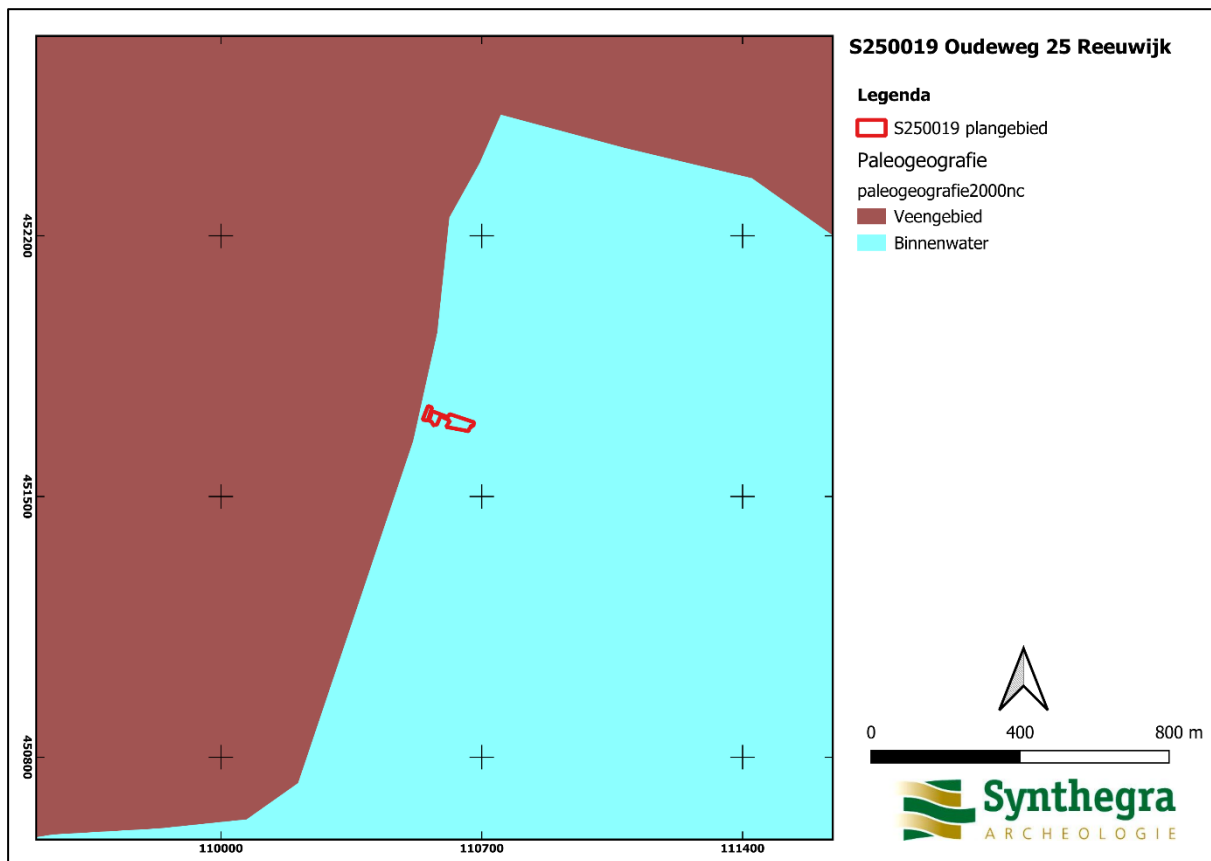
Afbeelding 4: Het plangebied, rood omkaderd, op de Rijn-Maas Stroomgordelkaart. (Bron: Cohen en Stouthamer 2012).

Afbeelding 5: Het plangebied, rood omkaderd, op de Paleogeografische kaart van Nederland van 9000 v. Chr. (Bron: www.Pdok.nl).

Afbeelding 6: Het plangebied, rood omkaderd, op de Paleografische kaart van Nederland van 5500 v. Chr. (Bron: www.Pdok.nl).

Afbeelding 7: Het plangebied, rood omkaderd, op de Paleografische kaart van Nederland van 2000 na Chr. (Bron: www.Pdok.nl).

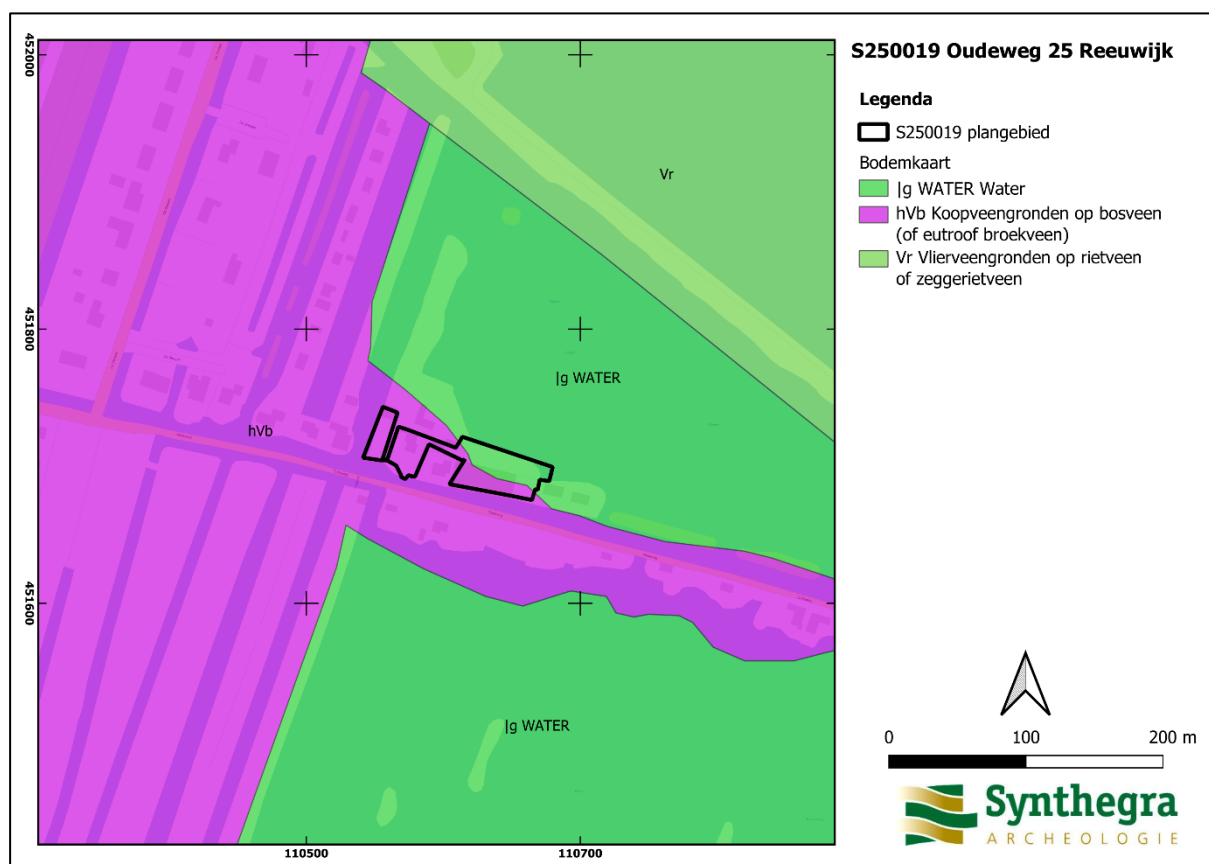
Bodem

Op basis van de bodemkaart ligt het plangebied in koopveengronden op bosveen (of eutroof broekveen). Dit zijn typische veenontginningsgronden. De naam verwijst naar het afgraven van veen op grote schaal, de zogenaamde cope-ontginning. Kenmerkend voor de koopveengronden in de omgeving van Reeuwijk is de aanzienlijke dikte van de bovengrond. De dikte van de A-horizont bedraagt 20 à 50 cm. Deze bovengrond is ontstaan door het gebruik van zogenaamde toemaak. Dit toemaakdek bestaat uit een mengsel van stalmest, duinzand en slootbagger, dat is opgebracht ter verbetering van de veengronden. Op deze wijze werd de veraarding van het veen bevorderd. Waar de bovengrond dikker is dan 50 cm wordt de bodem geclassificeerd als een aarveengrond.

Op bodemloket.nl en de Atlas van de ODMH is te zien dat direct aan de noordkant van het plangebied een verkennend bodemonderzoek is uitgevoerd in 2011 door Geofox-Lexmond bv.⁶ Tijdens het onderzoek zijn bodemvreemde materialen aangetroffen maar deze overschrijden niet de lokale achtergrondwaarde. Tijdens het onderzoek zijn twee boringen uitgevoerd. Bij boring 1, direct ten noorden van het plangebied, is op een diepte van 2 meter beneden maaiveld een 1 meter dik veenpakket aangetroffen. Daarop lag 1 meter aan klei. Bij boring 2, circa 15 meter ten noorden van het plangebied, is tot 2 meter beneden maaiveld veen aangetroffen. De overige twee boringen zijn tot 0,5 meter beneden maaiveld uitgevoerd en betreffen veen.

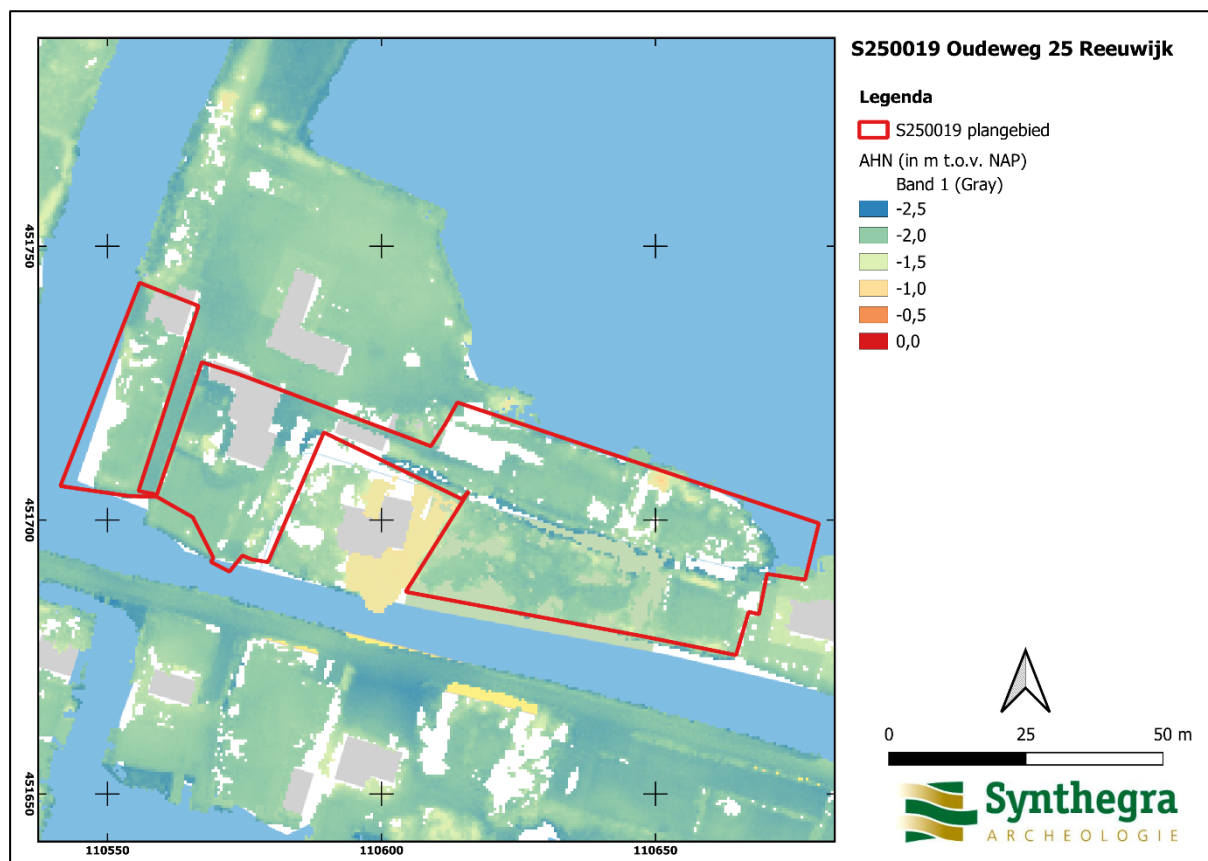
AHN

De hoogte van het maaiveld varieert van circa -2 tot -1,0 m NAP. In het plangebied is geen indicatie dat de grond is opgehoogd.

Afbeelding 8: Het plangebied, rood omkaderd, op de Bodemkaart van Nederland 1:50.000. (Bron: www.Pdok.nl).

⁶ Geofox-Lexmond bv 2011

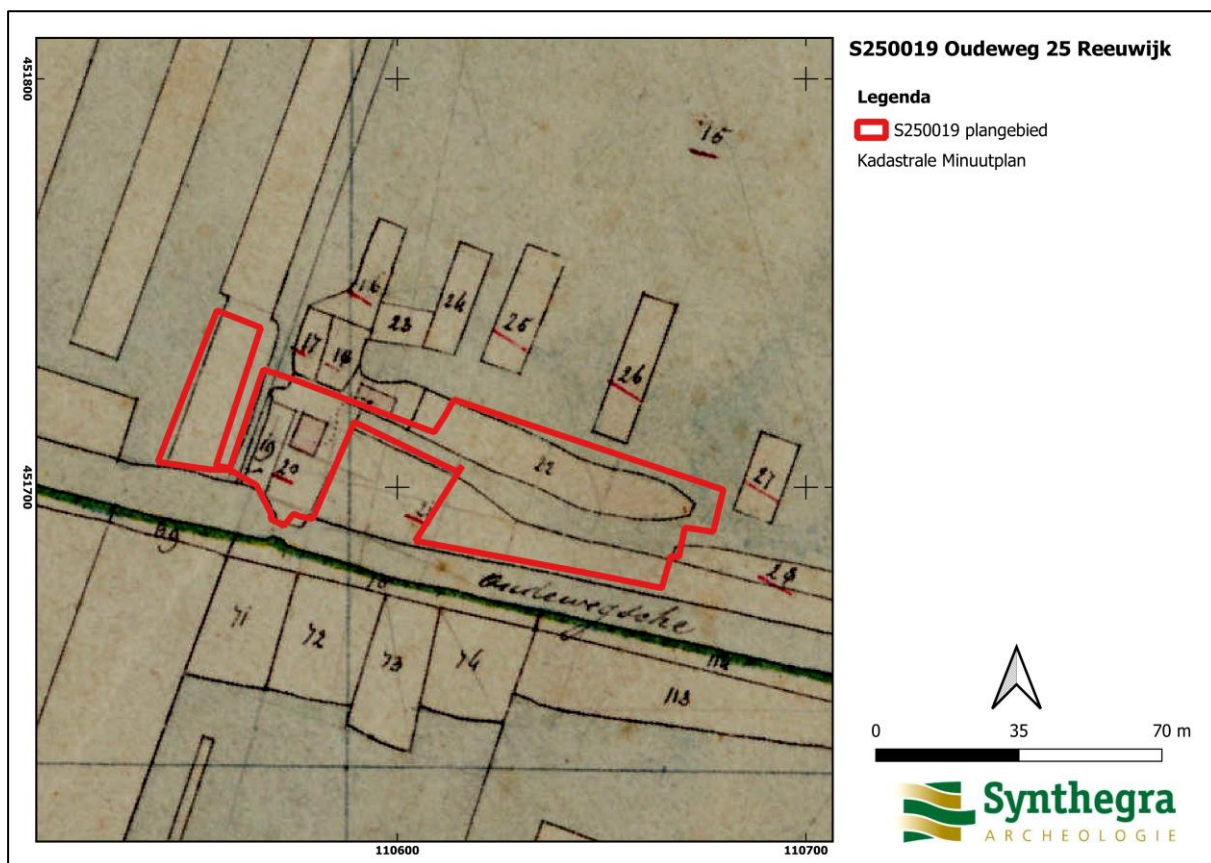
Afbeelding 9: Het plangebied op het Actueel Hoogtebestand van Nederland (AHN) (Bron: www.ahn.nl).

2.3 Historische ontwikkeling

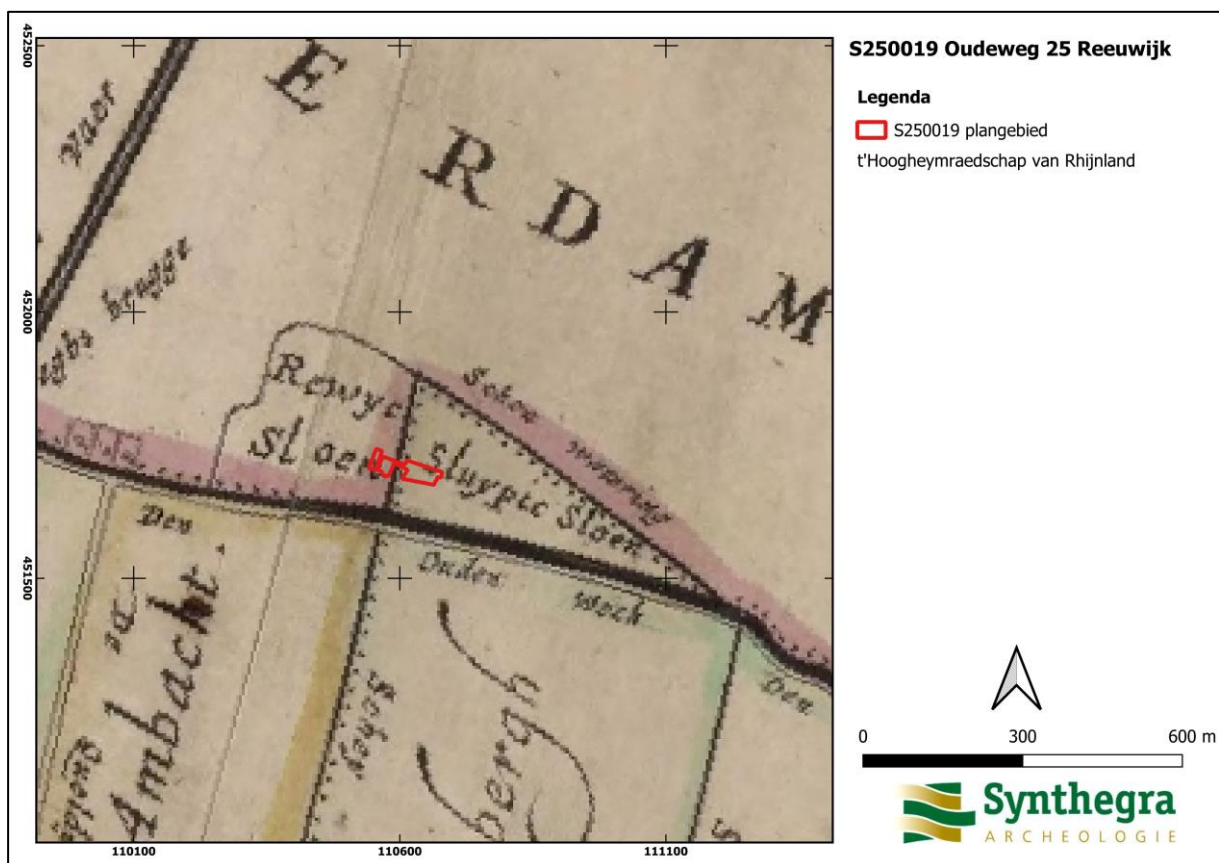
Voor de historische ontwikkeling is divers kaart- en beeldmateriaal (Afbeelding 10 t/m 16) en relevante achtergrondliteratuur geraadpleegd (zie literatuurlijst).⁷

Op de kadastrale minuutplan uit het begin van de 19^e eeuw (afbeelding 10) is te zien dat binnen het plangebied toen ter tijd al bebouwing was (perceel 20). Ook is te zien dat direct aan de noordgrens van het plangebied ook bebouwing heeft gestaan (direct ten zuidoosten van perceel 18). Mogelijk kunnen sporen hiervan aangetroffen worden in het plangebied. De aard van deze bebouwing is niet bekend maar aannemelijk is dat het om bewoning gaat. Boring 2 van het eerder genoemde milieukundig rapport ligt volgens de kadastrale minuutplan in de watergang ten noorden van het plangebied. Dit zal de reden zijn dat bij deze boring tot 2 meter beneden maaiveld een pakket veen is aangetroffen. Op de historische kaart van 1647 (afbeelding 11) zijn de 'Rewyc sloen' en 'Sluypic sloen' te zien, waar het plangebied op ligt. Op de historische kaarten van 1857, 1886 (afbeeldingen 12 en 13) is niet veel verandering binnen het plangebied te zien maar vooral veranderingen in de Ravensberg polder om het plangebied heen. In deze periode is meer veen ontgonnen en daarmee de Reeuwijksche plassen uitgebreid is. Op de historische kaart van 1912 (afbeelding 14) is te zien dat het plangebied meer bebouwd is en op de kaart van 1922 (afbeelding 15) is te zien dat de grond uitgebreid in het zuidelijke en oostelijke deel van het plangebied is en dat de grond tot aan de Oudeweg ligt. Aangezien op de andere historische kaarten en de huidige situatie er water tussen de weg en het plangebied ligt is dit vermoedelijk niet correct aangegeven op de kaart van 1922. Op de historische kaart van 1949 (afbeelding 16) is te zien dat de grond direct ten noorden van het plangebied is aangevuld.

⁷ Kadastrale Minuutplannen zijn ten behoeve van de belastingheffing vervaardigde kaarten. De opnames zijn gestart in 1811, ten tijde van Frans bestuur en gecontinueerd tot 1832 (vanaf 1815 onder Nederlands bewind). Het zijn grondbeschrijvingen van de gemeenten met hierop aangegeven de percelen, perceelnummers en gebouwen.

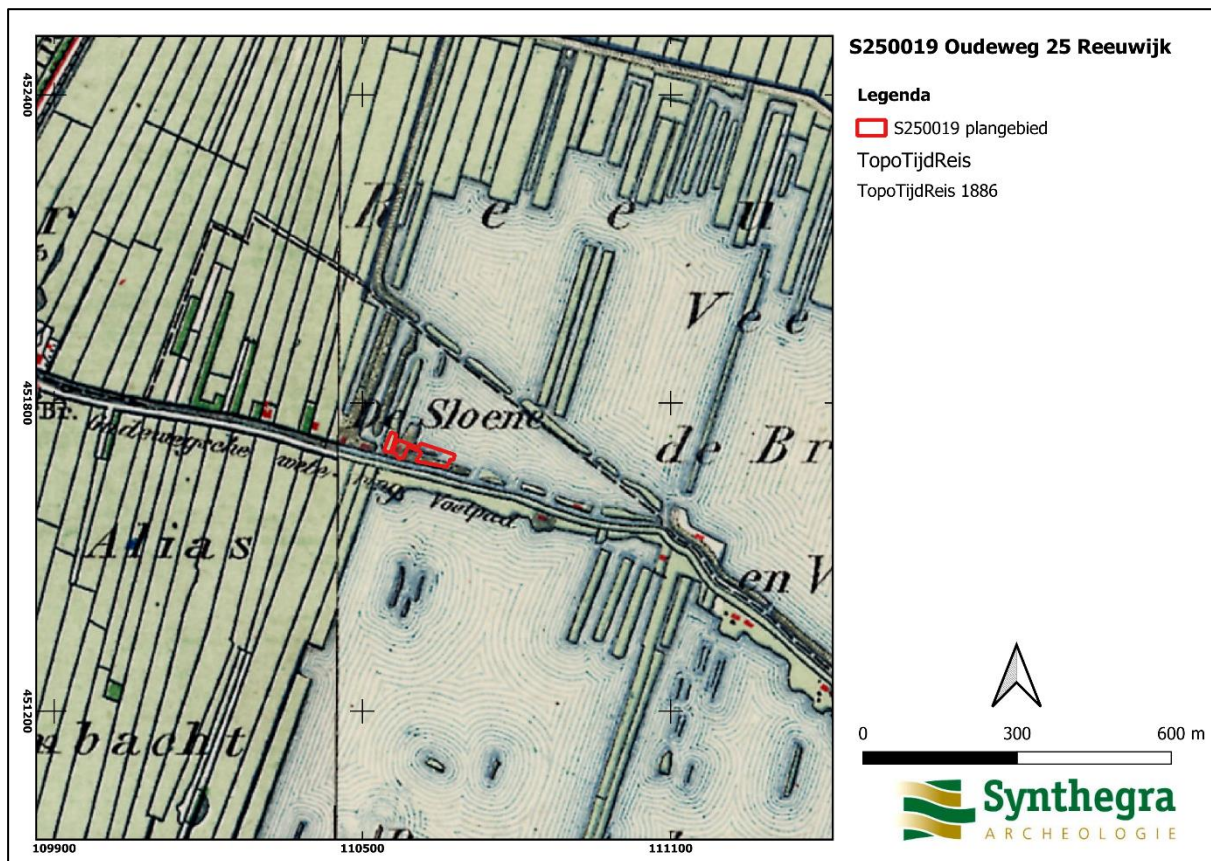
Afbeelding 10: Het plangebied op het kadastrale minuutplan uit het begin van de 19e eeuw. (Bron: RCE: Kadastrale kaart 1811-1832: minuutplan Sluipwijk, Zuid-Holland, sectie A, blad 01 (MIN08190A01)).

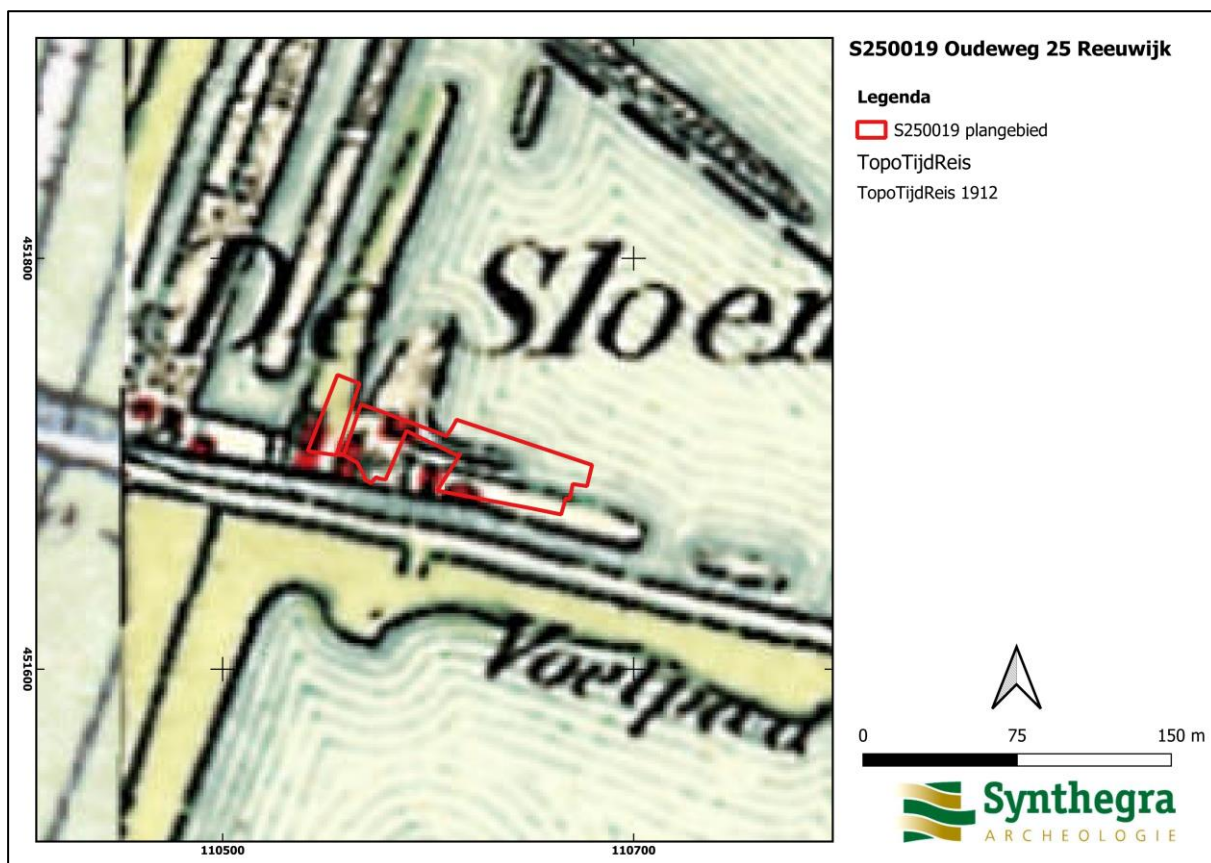
Afbeelding 11: Het plangebied op de topografische kaart uit circa 1647 (Bron: www.archieven.nl).

Afbeelding 12: Het plangebied op de topografische kaart uit circa 1857 (Bron: www.topotijdreis.nl).

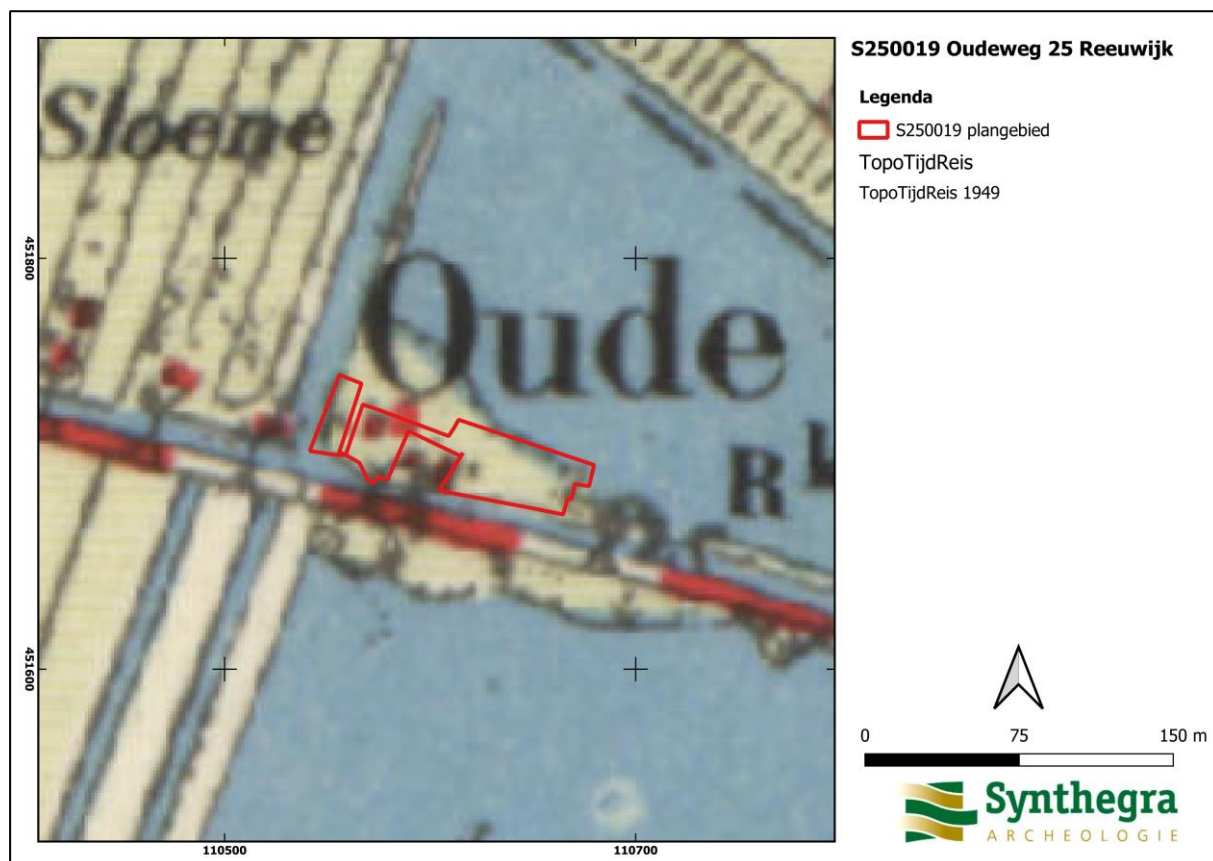
Afbeelding 13: Het plangebied op de topografische kaart uit circa 1886 (Bron: www.topotijdreis.nl).

Afbeelding 14: Het plangebied op de topografische kaart uit circa 1912 (Bron: www.topotijdreis.nl).

Afbeelding 15: Het plangebied op de topografische kaart uit circa 1922 (Bron: www.topotijdreis.nl).

Afbeelding 16: Het plangebied op de topografische kaart uit circa 1949 (Bron: www.topotijdreis.nl).

2.4 Bekende bodemverstoring

Binnen het plangebied zijn voor zover bekend geen grondroeringen veroorzaakt door saneringen van munitie, bodemverontreinigingen of ondergrondse olietanks, benzinepompinstallaties en dergelijke waardoor archeologische resten mogelijk verloren zijn gegaan.⁸

Op <https://www.explosievenopsporing.nl/veo-bommenkaart/> staat dat in de Reeuwijkse plassen een vooronderzoek is uitgevoerd door Saricon. Informatie over dit onderzoek kon niet gevonden worden.

Voor het onderzoek is nagevraagd of de huidige bebouwing in het plangebied een kelder heeft en op welk soort fundering dit huis gebouwd is. De opdrachtgever kon niet aan deze informatie komen.

2.5 Archeologische waarden in en rondom het plangebied

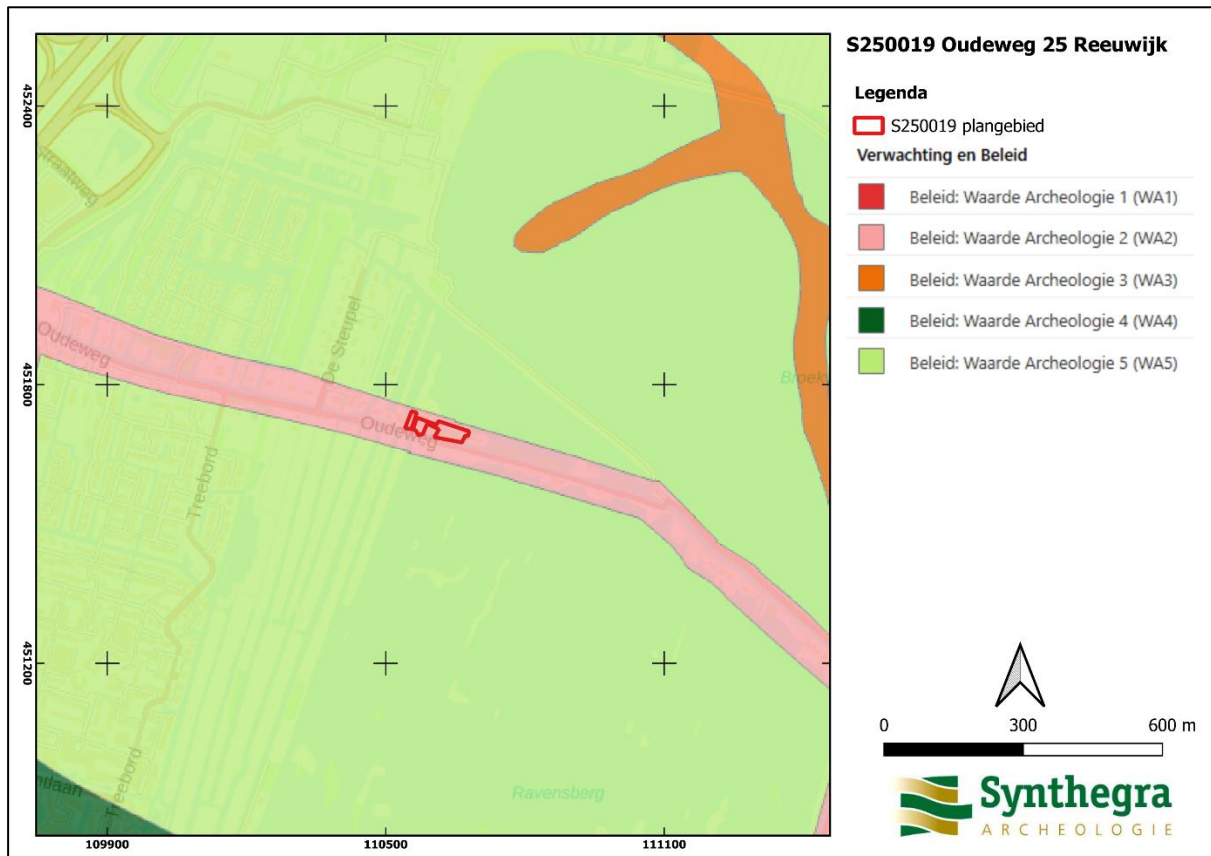
In deze paragraaf wordt gekeken of binnen en rond het plangebied archeologische en/of ondergrondse bouwhistorische waarden bekend zijn. Hiervoor is het Archeologisch Informatie Systeem (ARCHIS III) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) geraadpleegd en in aanvulling daarop de archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk, Achtergrondliteratuur (zie literatuurlijst).

⁸ www.bodemloket.nl, <http://www.explosievenopsporing.nl/veo-bommenkaart/>

Gemeentelijk beleid

Voor het plangebied geldt op basis van de archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk voor het plangebied een hoge archeologische verwachting (Afbeelding 17).

Op de beleidskaart is te zien dat voor het plangebied een hoge verwachting geldt. Deze verwachting is gebaseerd op de historisch bewoning aan de Oudeweg. De verwachting is voornamelijk voor de Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd.

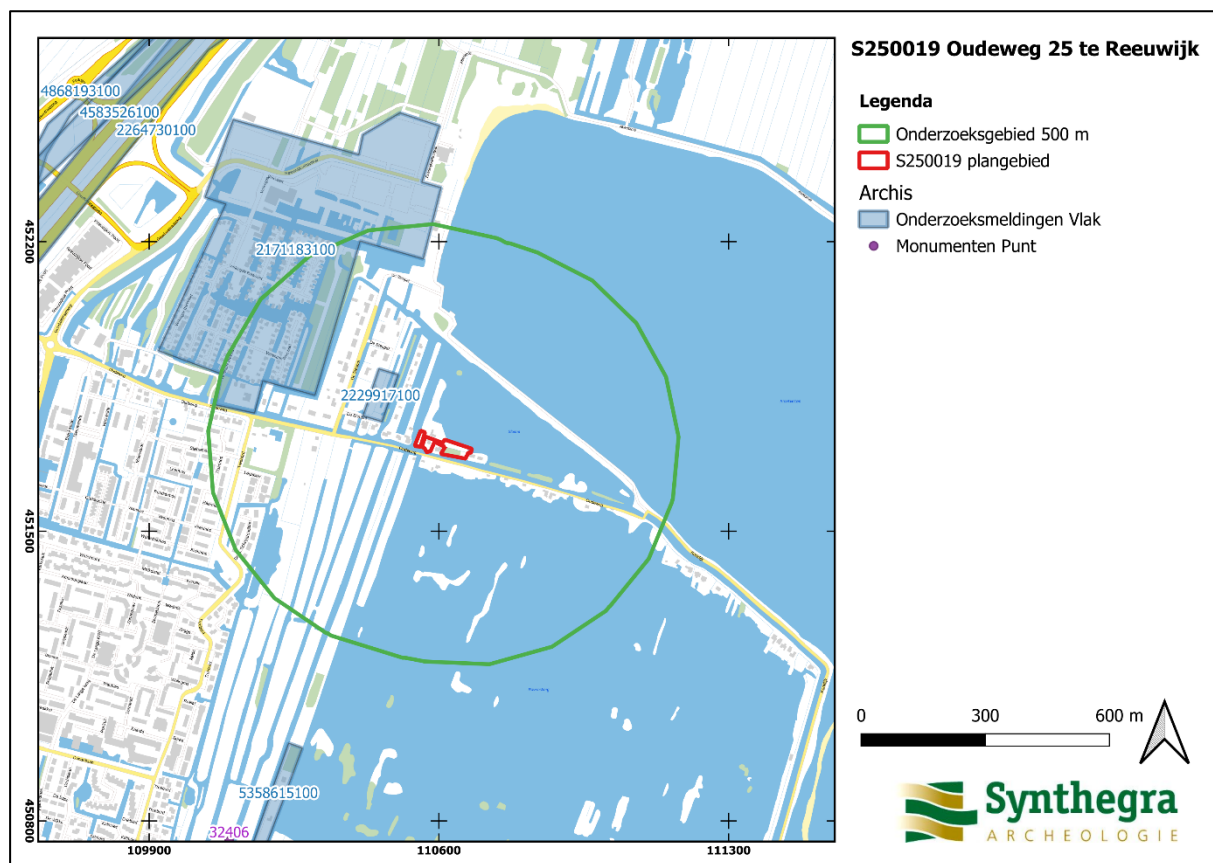

Afbeelding 17: Het plangebied, rode kader, geprojecteerd op de Archeologische Verwachtingskaart van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk, (Bron: Omgevingsdienst Midden-Holland).

Monumenten, waarnemingen en onderzoeksmeldingen in (de nabijheid van) het plangebied

Er zijn in (de nabijheid van) het plangebied, binnen een straal van 500 m, in ARCHIS III gegevens bekend aangaande zaakidentificaties. Er zijn geen gegevens bekend aangaande archeologische monumenten, bovengrondse bouwhistorische waarden, waarnemingen, vondstlocaties en vondstmeldingen.

Binnen het onderzoeksgebied liggen twee voorgaande archeologische onderzoeken (zaakidentificaties). Één van de onderzoeken betreft een bureau- en karterend booronderzoek door Synthegra bv uit 2009. Het plangebied van dit onderzoek lag circa 45 meter ten noorden van de Oudeweg, circa 95 van de Oudeweg 25. Hierdoor lag alleen het zuidelijke deel binnen het historisch lint. Hierin is een intact bodeprofiel aangetroffen bestaande uit kleiige afzettingen en veen maar geen archeologische indicatoren. Het tweede onderzoek is een bureauonderzoek door Becker & Van de Graaf maar hiervan kon het rapport niet gevonden worden, zowel op ARCHIS niet als op DANS-EASY.

Afbeelding 18: Overzicht van de monumenten, waarnemingen en onderzoeksmeldingen binnen een straal van 500 m van het plangebied, (Bron:Archis3).

Tabel 1: Lijst van afgebeelde archeologische onderzoeken onder zaakidentificatienummer.

Zaakidentificatie	Afstand	Soort onderzoek	Bevindingen	Aanbeveling
2229917100	95 m (w)	Bureauonderzoek en karterend booronderzoek door Synthegra BV ⁹	Bodem bestaat uit kleiige afzettingen van komkleien behorende tot de Formatie van Echteld. Daarboven een drie meter dik veenpakket van Hollands laagpakket. De top van de bodem bestaat uit een toemaakdek. Geen recente verstoringen aangetroffen. Verwachting is dat geen archeologische resten in situ aanwezig zijn.	Geen vervolgonderzoek aanbevolen.
2171183100	269 m (w)	Bureauonderzoek door Becker & Van de Graaf ¹⁰	Het rapport kon niet gevonden worden.	N.V.T.

⁹ Leuving & Hagens 2008

¹⁰ [https://archis.cultureelerfgoed.nl/zoekenenvinden/#/zaak/search/\(zaak:\(fields:\('*:'2171183100'\)\)\)\)](https://archis.cultureelerfgoed.nl/zoekenenvinden/#/zaak/search/(zaak:(fields:('*:'2171183100')))))

2.6 Gespecificeerde archeologische verwachting

Op basis van bovenstaand bureauonderzoek is voor het plangebied een gespecificeerde archeologische verwachting opgesteld. De essentie hiervan is weergegeven in tabel 2.

Het plangebied ligt op een moerassige vlakte en koopveengronden op bosveen (of eutroof broekveen). Gezien de ouderdom van de te verwachte afzettingen kunnen in het plangebied vindplaatsen aanwezig zijn vanaf het Laat-Paleolithicum tot en met de Nieuwe Tijd.

Voor het laat Paleolithicum tot en met de Vroege Middeleeuwen geldt een lage verwachting. Deze verwachting is gebaseerd op het feit dat vanaf het Laat-Paleolithicum/Mesolithicum het gebied begroeit raakte met veen en dat het tot de ontginningen in de Nieuwe Tijd zo is gebleven. Veen was geen aantrekkelijke vestigingslocatie en daardoor is de kans op het aantreffen van archeologische vondsten uit deze periode klein. Voor de Late Middeleeuwen tot en met de Nieuwe Tijd geldt een hoge verwachting. Deze verwachting is gebaseerd op de bekende geschiedenis van Reeuwijk, de historische en kadastrale kaarten en de verwachtings- en beleidsadvieskaart van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk.

Het stuk land waar het plangebied op ligt is meerdere keren veranderd door de afgelopen twee eeuwen heen. Dit duidt op graafwerkzaamheden en daardoor kan de bodem mogelijk verstoord zijn. Op de kadastrale kaart is te zien dat in het begin van de 19^e eeuw al bebouwing stond in het plangebied. Alhoewel de mogelijke resten van deze bebouwing een archeologische waarde hebben, heeft deze bebouwing vermoedelijk voor verstoring in de oudere archeologische lagen gezorgd. Verder zijn geen andere bodemverstoringen bekend.

Tabel 2: Gespecificeerde archeologische verwachting.

Periode	Verwachting	Verwachte kenmerken vindplaats	Diepteligging sporen
Laat-Paleolithicum – Mesolithicum	Laag	Bewoningssporen: tijdelijke kampementen Mobilia: vuursteen artefacten, haardkuilen	vanaf 3 m -Mv
Neolithicum - Vroege Middeleeuwen	Laag	Bewoningssporen: (semi permanente) nederzettingen, sporen van agrarisch/industriële landgebruik, percelering: cultuurlaag,	vanaf maaiveld tot 3 m -Mv
Late Middeleeuwen - Nieuwe tijd	Hoog	Mobilia: fragmenten keramiek, glas, metaal, natuursteen, bouwmaterialen	vanaf maaiveld tot 3 m -Mv

2.7 Advies

Op basis van het bureauonderzoek wordt er geadviseerd om een inventariserend veldonderzoek uit te voeren in de vorm van verkennende boringen. De archeologische verwachting dient te worden getoetst en de intactheid van de bodem dient te worden bepaald.

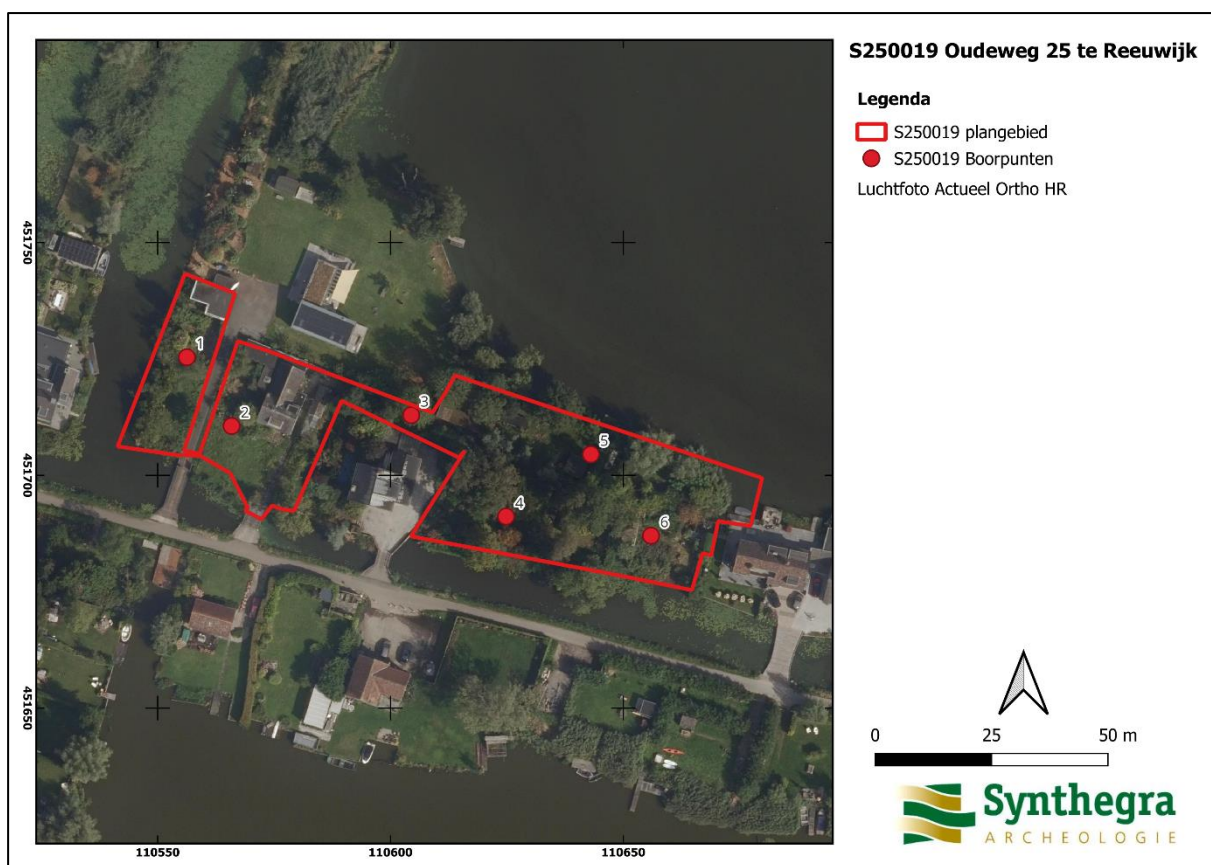
3 Inventariserend Veldonderzoek

3.1 Methode

Op basis van het gespecificeerde verwachtingsmodel uit het bureauonderzoek is een verkennend booronderzoek met een boordichtheid van ten minste 6 boringen per hectare uitgevoerd.

Aangezien het plangebied circa 3330 m² groot is, zijn verspreid over het plangebied (afbeelding 19) in totaal 6 boringen gezet. Vanwege het geringe oppervlak en de terreinomstandigheden (bebouwing, verhardingen, begroeiing etc.) zijn de boringen zo gelijkmatig mogelijk over het plangebied verdeeld. De exacte boorlocaties zijn ingemeten met een GPS.

Er is geboord met een Edelmanboor met een diameter van 7 cm. De boringen zijn uitgevoerd tot minimaal 2 meter beneden maaiveld. Het opgeboorde sediment is verbrokken en versneden en geïnspecteerd op de aanwezigheid van archeologische indicatoren. De boringen zijn lithologisch beschreven conform de NEN 5104¹¹ en bodemkundig¹² geïnterpreteerd.

Afbeelding 19: Boorpuntenkaart geprojecteerd op de meest recente luchtfoto uit 2025 (bron: www.pdok.nl).

¹¹ Nederlands Normalisatie-instituut 1989.

¹² De Bakker en Schelling 1989.

3.2 Beschrijving en interpretatie van de boorgegevens

De laagopvolging is aan de hand van de boorprofielen bepaald¹³. Binnen het plangebied is sprake van één profieltype.

Er is een profieltype aangetroffen in alle boringen. Tot de einddiepte van 2 m beneden maaiveld (circa -4 m NAP) zijn twee pakket van kom- en veenafzettingen aangetroffen die elkaar afwisselen. De pakketten van komafzettingen bestaan uit donker grijs, matig siltig, kalkloos, slap klei met veenbrokken en geen tot weinig hout. De pakketten behoren tot de Formatie van Echteld. De pakketten van veenafzettingen bestaan uit (donker)grijs, zwak tot sterk kleiig, kalkloos, slap bosveen met geen tot veel hout en behoren tot de Formatie van Nieuwkoop. Bij boring 2 t/m 6 is op deze pakketten, op een diepte van 0,2 tot 0,6 m -Mv (-1,4 tot -1,6 m NAP) tot aan het maaiveld, een pakket van zwart, sterk kleiig, kalkloos, slap bosveen met sporen van hout aangetroffen. Dit pakket is geïnterpreteerd als bouwvoor. Bij boring 1 is op de kom- en veenafzettingen, op een hoogte van 0,2 m -Mv (-1,6 m NAP) tot aan het maaiveld, een pakket van zwart, matig siltig, sterk humeus, kalkloos zand. Dit pakket is geïnterpreteerd als bouwvoor.

3.3 Archeologische indicatoren

Ondanks dat het niet het doel is bij een verkennend booronderzoek om archeologische resten op te sporen zijn de boringen toch geïnspecteerd op de aanwezigheid van eventuele archeologische resten. Bij de controle van het opgeboorde bodemmateriaal zijn echter geen archeologische indicatoren aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van een archeologische vindplaats. De matige slapheid van de klei is een teken dat er geen bodemvormende processen hebben plaatsgevonden in het sediment en daardoor is er een lagere kans op het aantreffen van archeologische resten. Aangezien veen te nat was voor bewoning is de aanwezigheid van veenpakketten een indicatoren dat er vermoedelijk geen archeologische resten in het plangebied aanwezig zullen zijn.

3.4 Archeologische interpretatie

Het natuurlijke bodemtype is in het hele plangebied intact maar er hebben geen bodemvormende processen plaatsgevonden in het sediment.

Vuursteenvindplaatsen bestaan voornamelijk uit strooiing van fragmenten vuursteen en ondiepe grondsporen, zoals haardkuilen, maar worden niet verwacht in de kom- en veenafzettingen.

Nederzettingen uit het Neolithicum tot en met de Nieuwe Tijd bestaan niet alleen uit fragmenten aardewerk, maar ook uit diepere sporen zoals paalgaten en afvalkuilen. Deze sporen kunnen in of direct onder het bouwvoor aangetroffen worden en zijn mogelijk nog intact. Op de kadastrale minuutplan is één gebouw te zien binnen het plangebied en één gebouw aan de noordelijke grens buiten het plangebied. Aangezien het tweede gebouw direct aan de grens van het plangebied ligt kunnen hier sporen van aanwezig zijn in het plangebied. Echter zijn er geen toekomstige graafwerkzaamheden gepland in dit deel van het plangebied en zullen mogelijke archeologische resten niet verstoord worden.

---

¹³ bijlage 2

4 Conclusies en aanbevelingen

4.1 Inleiding

Het doel van het archeologisch bureauonderzoek was het opstellen van een gespecificeerde archeologische verwachting voor het plangebied. Voor het plangebied gold op basis van het bureauonderzoek een lage verwachting voor vuursteenvindplaatsen uit het Laat-Paleolithicum en Mesolithicum en nederzettingsresten uit het Neolithicum tot en met de Vroege Middeleeuwen. Voor de Late Middeleeuwen en de Nieuwe Tijd gold een hoge verwachting. Het doel van het inventariserend veldonderzoek is het toetsen van deze verwachting.

4.2 Conclusies / beantwoording onderzoeksvragen

In dit deel worden de onderzoeksvragen uit de inleiding beantwoord.

1. *Wat is de opbouw van de ondergrond en is het bodemprofiel intact?*

In het plangebied is een afwisseling van kom- en veenafzettingen aangetroffen met daarboven de bouwvoor bestaande uit zand of veen.

2. *Zijn in het plangebied archeologische vindplaatsen aanwezig of worden deze verwacht?*

In geen van de boringen zijn indicatoren aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van een archeologische vindplaats. De kans dat binnen het plangebied een archeologische vindplaats aanwezig is, wordt daarom klein geacht.

Op grond van de beantwoording van de bovenstaande vraag zijn de twee onderstaande onderzoeksvragen niet meer van toepassing.

a) *Wat is te zeggen over de horizontale en verticale verspreiding van de archeologische waarden?*

b) *Wat is de vermoedelijke aard en datering van de archeologische resten?*

3. *In hoeverre worden eventueel aanwezige of verwachte archeologische resten bedreigd door de voorgenomen ontwikkeling van het gebied?*

De verwachting is dat binnen het plangebied geen archeologische resten in situ aanwezig zijn, waardoor ook geen archeologische resten worden bedreigd door de voorgenomen ontwikkeling van het gebied.

De lage archeologische verwachting uit het bureauonderzoek voor zowel vuursteenvindplaatsen uit het Laat-Paleolithicum en Mesolithicum als voor nederzettingssporen uit het Neolithicum tot en met de Vroege Middeleeuwen kan op grond van de resultaten van het veldonderzoek in stand gehouden worden. De hoge verwachting voor nederzettingssporen uit de Late Middeleeuwen tot en met de Nieuwe Tijd kan naar laag worden bijgesteld.

4.3 Aanbevelingen

Op grond van de resultaten van het onderzoek wordt voor de voorgenomen herinrichting van het plangebied zoals omschreven in de vergunningsaanvraag geen nader archeologisch onderzoek geadviseerd.

Bovenstaande vormt een selectieadvies. Met nadruk willen wij de opdrachtgever erop wijzen dat dit advies nog niet betekent dat in deze fase van het vergunningsverleningstraject reeds bodemverstorende activiteiten of daarop voorbereidende activiteiten kunnen worden ondernomen. De resultaten van dit onderzoek dienen vooraleerst te worden beoordeeld door de bevoegde overheid (gemeente Reeuwijk). Deze neemt een definitief selectiebesluit aangaande de vrijgave van het plangebied voor verdere ontwikkeling zoals omschreven in de vergunningsaanvraag.

Er is getracht een zo gefundeerd mogelijk advies te geven op grond van de gebruikte onderzoeksmethoden. De aanwezigheid van archeologische sporen of resten in het plangebied kan nooit volledig worden uitgesloten. Synthegra wil de opdrachtgever er daarom op wijzen dat, indien tijdens de werkzaamheden een (mogelijke) archeologische vondst wordt gedaan dan geldt de wettelijke meldingsplicht, zoals omschreven in artikel 5.10 van de Erfgoedwet bij de minister. Uit praktisch oogpunt kan een dergelijke toevalsvondst bij de gemeente worden gemeld.

Bronnen

Literatuur

Bakker, H. de en J. Schelling, 1989: *Systeem van bodemclassificatie voor Nederland, de hogere niveaus*. Staring Centrum, Wageningen.

Berendsen, H.J.A., 2004: *De vorming van het land*. Van Gorcum, Assen.

Berendsen, H.J.A., 2005: *Landschappelijk Nederland*. Van Gorcum, Assen.

Berkel, G. van, en K. Samplonius, 2006: *Nederlandse plaatsnamen. Herkomst en Historie*. Prisma, Utrecht.

Geofox-Lexmond bv, 2011: Verkennend bodemonderzoek Oudeweg 23-1 te Reeuwijk. Bodegraven.

Mulder, E.F.J. de, M.C. Geluk, I.L. Ritsema, W.E. Westerhoff en T.E. Wong, 2003: *De ondergrond van Nederland*. Wolters-Noordhoff, Groningen/Houten

Nederlands Normalisatie-instituut, 1989: *NEN 5104 Geotechniek - Classificatie van onverharde grondmonsters*. Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.

Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer, 2012: Leidraad inventariserend veldonderzoek; Deel: proefsleuvenonderzoek (IVO-P). SIKB, Gouda.

Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer, 2022: *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, versie 4.2*. SIKB, Gouda.

Internet (geraadpleegd Februari 2025)

<http://beeldbank.cultureelerfgoed.nl>

<https://zoeken.cultureelerfgoed.nl/>

www.ahn.nl

www.bodemloket.nl

www.dinoloket.nl

<http://www.gelderland.nl/kaartenencijfers>

<http://www.explosievenopsporing.nl/veo-bommenkaart/>

topotijdreis.nl

gahetna.nl

pdok.nl

[https://archis.cultureelerfgoed.nl/zoekenenvinden/#/zaak/search/{zaak:\(fields:\('*:2171183100'\)\)}](https://archis.cultureelerfgoed.nl/zoekenenvinden/#/zaak/search/{zaak:(fields:('*:2171183100'))})

<https://www.archieven.nl/nl/zoeken?mivast=0&mizig=436&miadt=0&miview=gal&milang=nl&mizk=alle=A-4280>

Bijlagen:

**Bijlage 1:   Overzicht van relevante geologische en archeologische
                  tijdvakken**

Overzicht geologische en archeologische tijdvakken

Ouderdom in jaren	Chronostratigrafie					MIS	Lithostratigrafie						
11.755 12.745 13.675 14.025 15.700 29.000 50.000 75.000 115.000 130.000 370.000 410.000 475.000 850.000 2.600.000	Kwartair	Laat	Holoceen					1	Formaties: Naaldwijk (marien), Nieuwkoop (veen), Echteld (fluviaal)		Formatie van Beegden		
			Laat	Weichselien (ijstijd)	Laat-Weichselien (Laat-Glaciaal)	Late Dryas (koud)	2	Formatie van Kreftenheye					
						Allerød (warm)							
						Vroege Dryas (koud)							
						Bølling (warm)							
						Laat-Pleniglaciaal							
			Laat	Weichselien (ijstijd)	Midden-Weichselien (Pleniglaciaal)	Midden-Pleniglaciaal	3						
						Vroeg-Pleniglaciaal	4						
						Vroeg-Weichselien (Vroeg-Glaciaal)							5a
			Pleistocene	Weichselien (ijstijd)	Midden-Weichselien (Pleniglaciaal)					5b			
										5c			
										5d			
						Eemien (warme periode)				5e			
			Midden	Midden	Saalien (ijstijd)					6		Formatie van Urk	Formatie van Drente
					Holsteinien (warme periode)								
		Elsterien (ijstijd)											
		Cromerien (warme periode)											
		Pre-Cromerien											
		Vroeg	Vroeg					Formatie van Sterksel					

Cal. jaren v/n Chr.	¹⁴ C jaren	Chronostratigrafie		Pollen zones	Vegetatie	Archeologische perioden			
1950	0	Laat	Subatlanticum koeler vochtiger	Vb2	Loofbos eik en hazelaar overheersen haagbeuk veel cultuurplanten rogge, boekweit, korenbloem	Nieuwe tijd			
-1500				Vb1		Middeleeuwen			
-450				Va		Romeinse tijd			
0		Midden	Subboreaal koeler droger	IVb	Loofbos eik en hazelaar overheersen beuk>1% invloed landbouw (granen)	IJzertijd			
-12				IVa		Bronstijd			
-800	815					Neolithicum			
-2000	2650	III	Loofbos eik, els en hazelaar overheersen in zuiden speelt linde een grote rol						
3755	5000								
-4900									
-5300		Vroeg	Boreaal warmer	II	den overheerst hazelaar, eik, iep, linde, es	Mesolithicum			
7020	8000								
-8240	9000								
-8800		Vroeg	Preboreaal warmer	I	eerst berk en later den overheersend				
11.755	10.150								
12.745	10.800								
13.675	11.800	Laat-Pleistoceen	Laat-Weichselien (Laat-Glaciaal)	Late Dryas	LW III	parklandschap	Laat-Paleolithicum		
14.025	12.000			Allerød	LW II	dennen- en berkenbossen			
15.700	13.000			Vroege Dryas	LW I	open parklandschap			
-35.000				Bølling		open vegetatie met kruiden en berkenbomen			
75.000		Midden-Pleistoceen	Midden-Weichselien (Pleniglaciaal)			perioden met een poolwoestijn en perioden met een toendra	Midden-Paleolithicum		
115.000						Vroeg-Weichselien (Vroeg-Glaciaal)			perioden met bos en perioden met een subarctisch open landschap
130.000									Eemien (warme periode)
-300.000		Midden-Pleistoceen	Saalien (ijstijd)				Vroeg-Paleolithicum		

Chronostratigrafie voor Noordwest-Europa volgens Zagwijn (1974), Vandenberghe (1985) en De Mulder *et al.* (2003). Lithostratigrafie volgens De Mulder *et al.* (2003). Mariene isotoop stadium (MIS) volgens Bassinot *et al.* (1994). Atmosferische data volgens Stuiver *et al.* (1998). Zuurstofisotoop calibratie (OxCal) versie 3.9 Bronk Ramsey (2003), toegepast op het Laat-Weichselien en het Holoceen. Archeologische periode-indeling en ouderdom volgens de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB). Vegetatie bewerkt volgens Berendsen (2000). Pollenzones volgens P. Vos & P. Kiden (2005).

Bijlage 2: Boorprofielen

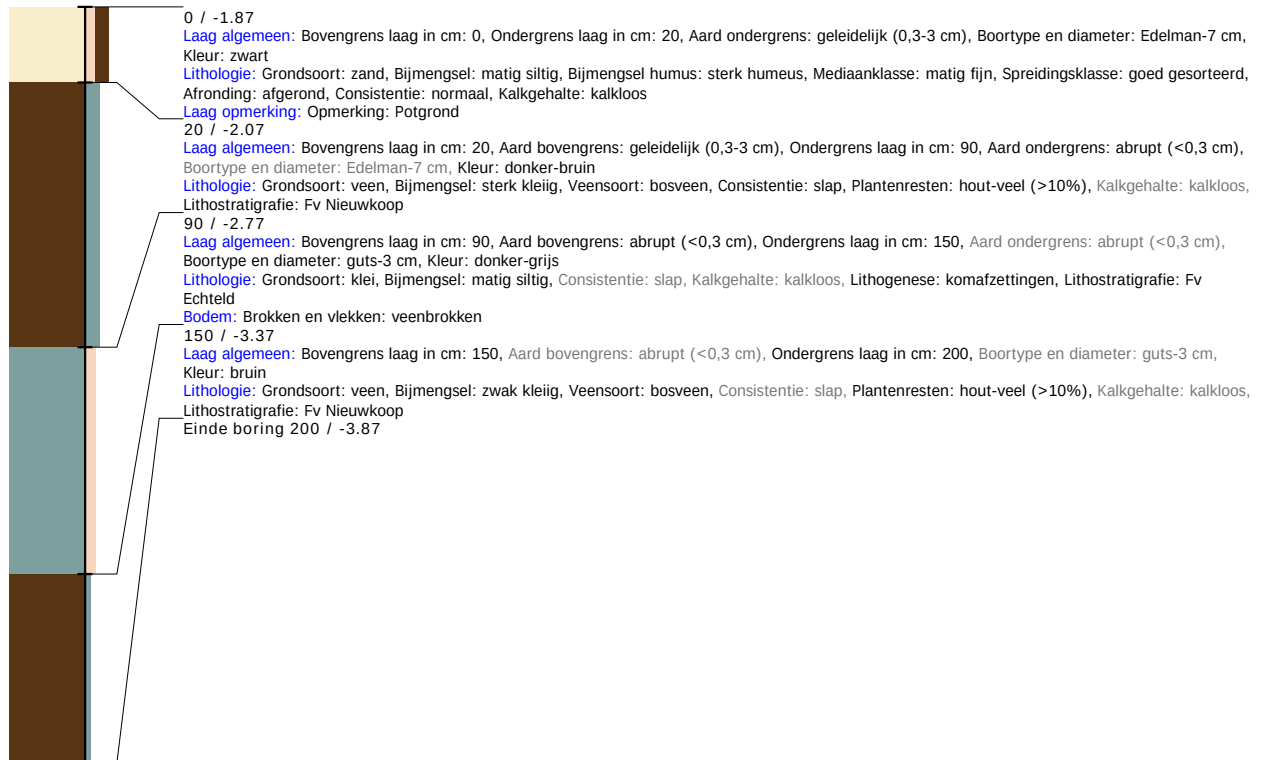
Boring: S250019_1

Kop algemeen: Projectcode: S250019, Boornummer: 1, Beschrijver(s): TE, Datum: 20-02-2025, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 200

Coördinaten: X-coördinaat in meters: 110556.293, Y-coördinaat in meters: 451725.375, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),

Hoogte maaiveld in meters: -1.866, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS

Plaats: Provincie: Zuid-Holland, Gemeente: Bodegraven-Reeuwijk, Uitvoerder: Synthegra B.V.

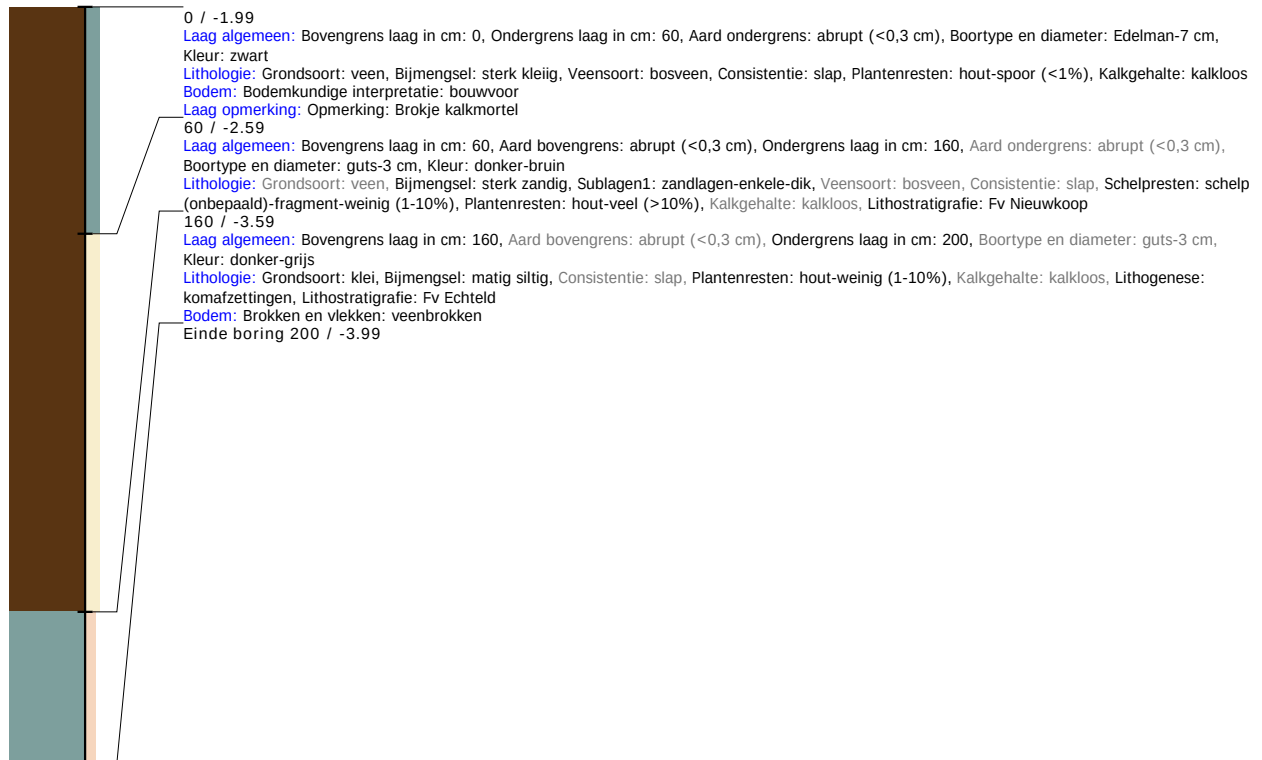
Boring: S250019_2

Kop algemeen: Projectcode: S250019, Boornummer: 2, Beschrijver(s): TE, Datum: 20-02-2025, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 200

Coördinaten: X-coördinaat in meters: 110565.881, Y-coördinaat in meters: 451710.599, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),

Hoogte maaiveld in meters: -1.987, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS

Plaats: Provincie: Zuid-Holland, Gemeente: Bodegraven-Reeuwijk, Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: Synthegra B.V.

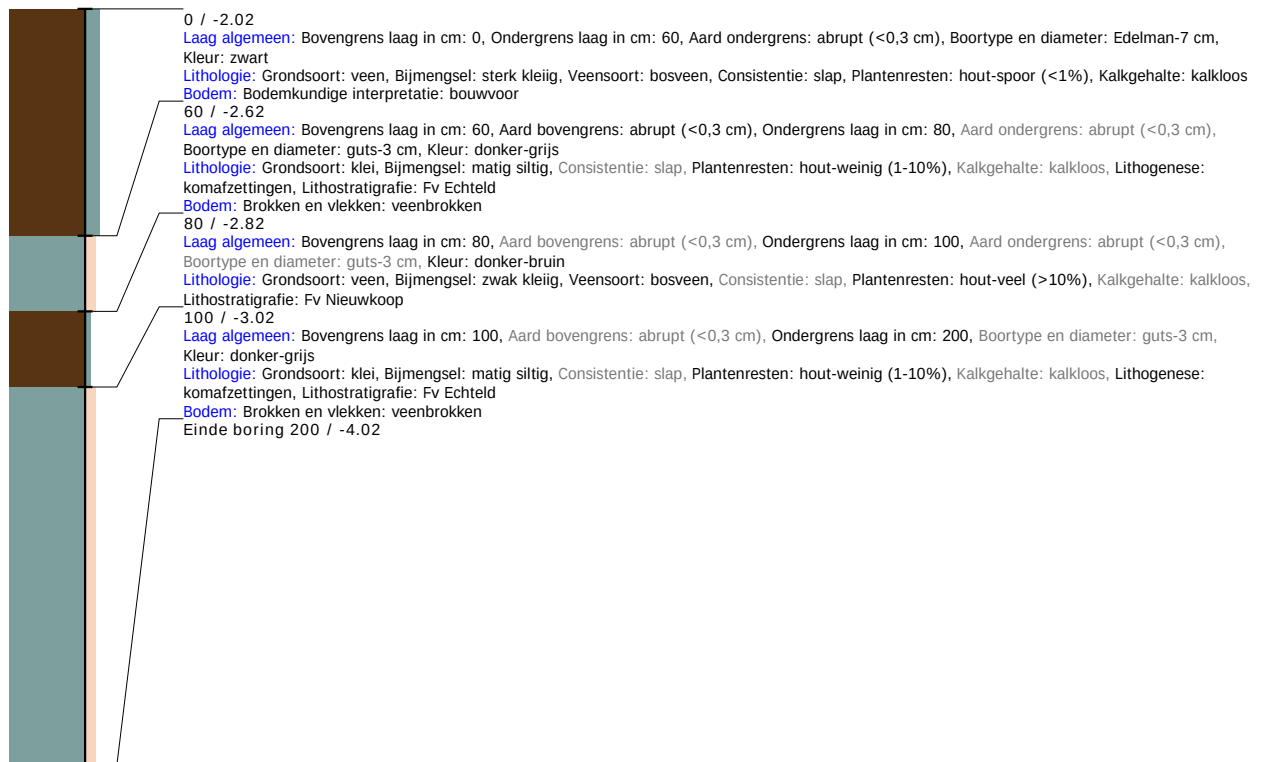
Boring: S250019_3

Kop algemeen: Projectcode: S250019, Boornummer: 3, Beschrijver(s): TE, Datum: 20-02-2025, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 200

Coördinaten: X-coördinaat in meters: 110604.455, Y-coördinaat in meters: 451712.933, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),

Hoogte maaiveld in meters: -2.02, Precisie hoogte: 1 cm, Referentieveld hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS

Plaats: Provincie: Zuid-Holland, Gemeente: Bodegraven-Reeuwijk, Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: Synthegra B.V.

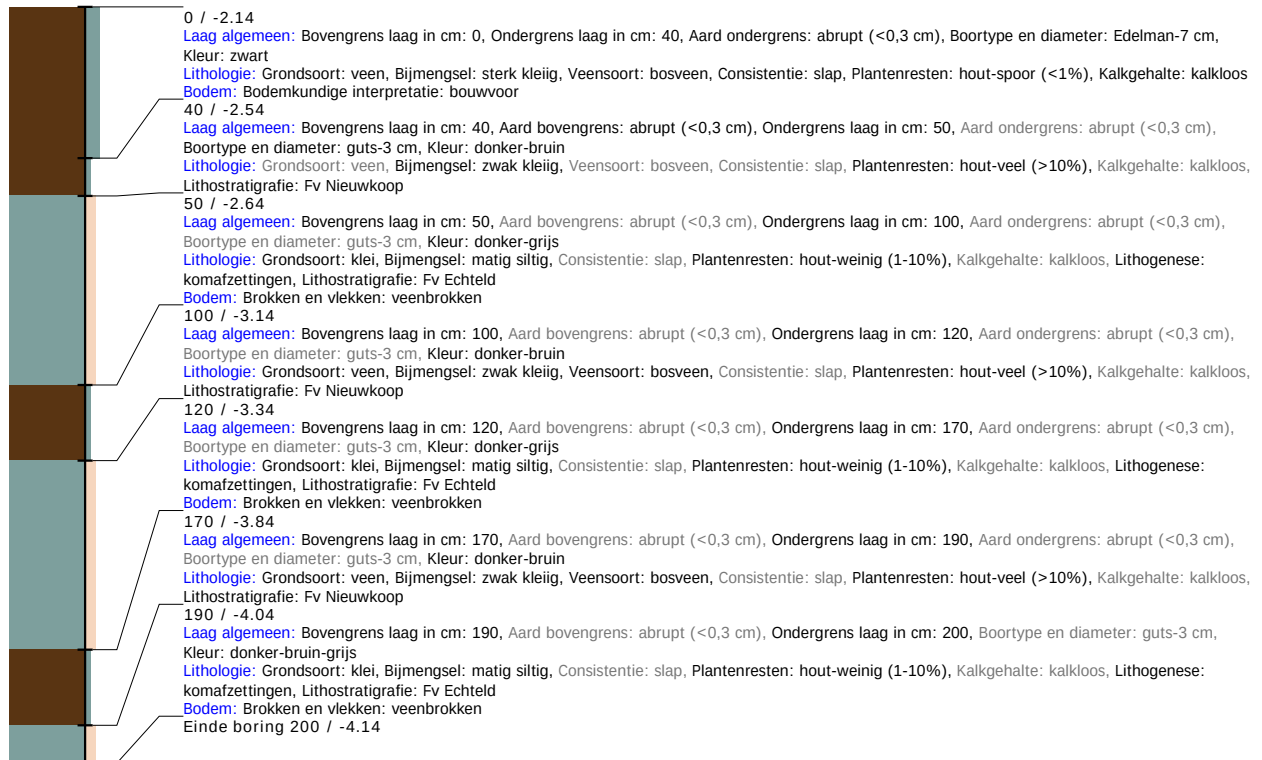
Boring: S250019_4

Kop algemeen: Projectcode: S250019, Boornummer: 4, Beschrijver(s): TE, Datum: 20-02-2025, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 200

Coördinaten: X-coördinaat in meters: 110624.819, Y-coördinaat in meters: 451691.164, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),

Hoogte maaiveld in meters: -2.136, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS

Plaats: Provincie: Zuid-Holland, Gemeente: Bodegraven-Reeuwijk, Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: Synthegra B.V.

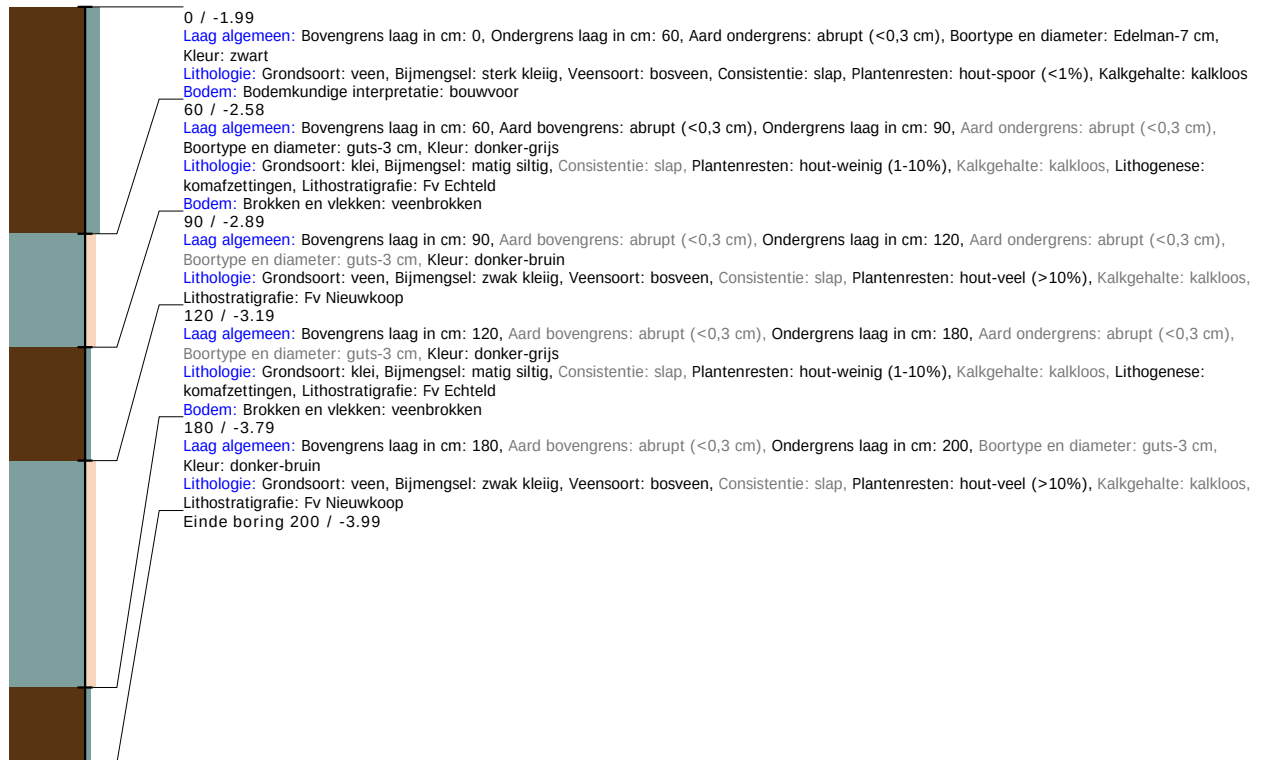
Boring: S250019_5

Kop algemeen: Projectcode: S250019, Boornummer: 5, Beschrijver(s): TE, Datum: 20-02-2025, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 200

Coördinaten: X-coördinaat in meters: 110643.033, Y-coördinaat in meters: 451704.513, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),

Hoogte maaiveld in meters: -1.985, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS

Plaats: Provincie: Zuid-Holland, Gemeente: Bodegraven-Reeuwijk, Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: Synthegra B.V.

Boring: S250019_6

Kop algemeen: Projectcode: S250019, Boornummer: 6, Beschrijver(s): TE, Datum: 20-02-2025, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 200
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 110655.946, Y-coördinaat in meters: 451687.038, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: -2.099, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Zuid-Holland, Gemeente: Bodegraven-Reeuwijk, Opdrachtgever: ?, Uitvoerder: Synthegra B.V.

